

CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY
INFORMATION REPORT

REPORT [REDACTED]

CD NO. 25X1

DATE DISTR. 27 Apr 1951

NO. OF PAGES 2

NO. OF ENCLS.
(LISTED BELOW)

SUPPLEMENT TO
REPORT NO.

COUNTRY Czechoslovakia

SUBJECT Analysis of the Rise of Communism in Czechoslovakia/
Effect on Czechoslovakia's Economy, Including Mining/
The Country's Financial Situation/Search for Uranium

PLACE ACQUIRED [REDACTED]

DATE ACQUIRED 25X1

DATE OF INFORMATION 25X1

[REDACTED]

THIS DOCUMENT CONTAINS INFORMATION AFFECTING THE NATIONAL DEFENSE OF THE UNITED STATES WITHIN THE MEANING OF THE ESPIONAGE ACT 50 U. S. C. 31 AND 32, AS AMENDED. ITS TRANSMISSION OR THE REVELATION OF ITS CONTENTS IN ANY MANNER TO AN UNAUTHORIZED PERSON IS PROHIBITED BY LAW. REPRODUCTION OF THIS FORM IS PROHIBITED.

THIS IS UNEVALUATED INFORMATION 25X1

[REDACTED]

1. [REDACTED] the rise of the Communist Party in Czechoslovakia, and on general conditions in Czechoslovakia under the Communists. [REDACTED]

25X1
25X1
25X1

- a. Introduction.
- b. Evolution of the number of party members of the CP in the Western and Eastern States of Europe.
- c. Some characteristic episodes from the first few months of the People's Democratic CSR [Czechoslovak Socialist Republic?].
  - (1) Red revolutionary outbreak in February 1948.
  - (2) "Voting" on the new constitution.
- d. Recruiting of members for the CP in CSR; liquidation of the Social-Democratic Party; "Free Elections" in 1948.
- e. Taking over the power in the state.
- f. First fruits of the Red government in CSR:
  - (1) The case of the Kroppecky Copper Plants.
  - (2) Position and activity of the works councils.
  - (3) Deportation of the intelligentsia to the Soviet Union.

101

25X1

CLASSIFICATION **SECRET** [REDACTED]

STATE	☒	NAVY	☒	NSRB		DISTRIBUTION													
ARMY	☒	AIR	☒	FBI															

- g. Situation of the intelligentsia in CSR; political education; opinion of the leading CP members toward the intelligentsia.
- h. Standpoint of the intelligentsia towards the CP:
- (1) Intelligentsia who turned to Communism for idealism.
  - (2) Intelligentsia who turned to Communism for opportunism.
  - (3) Intelligentsia who turned to Communism to keep from starving.
  - (4) Non-Communist intelligentsia.
- i. Schools under the Red CSR; students' councils in the schools; action councils in the universities.
- j. Production of "super values" in the new national economy: flight from responsibility and fight against the "kulaks."
- k. Measures to prevent the production rate from falling; plans and anti-plans; overtime work and work on Sundays and holidays; propaganda for fulfilling the two-year plans and the five-year plans; "gifts" for the CP; organization of "social competitions" in the plants; suggestions for technical and administrative improvements.
- l. Health situation of the Czechoslovak miners; absenteeism due to illnesses or simulations; meeting of the plant physicians and technicians; anthracosis and silicosis in the CSR mines.
- m. Age breakdown and fluctuation of the miners.
- n. Reaction of the economical evolution on the quality of production.
- o. Planned economy:
- (1) Increase of the bureaucracy.
  - (2) Mistakes in planning.
  - (3) Nationalization of private life.
  - (4) Regional planning.
- p. Reaction of the destruction of national economy on the financial situation of the State:
- (1) Currency.
  - (2) "Gray market."
  - (3) Forced spending. [?]
- q. Hunting for uranium ore.
- r. Illusion of a "full employment." 25X1
-

- end -

25X1

SECRET

BEST COPY
Available

17.) Reflex destrucție aer. împotriva de direcții aeri	52
sta. v. obiectivă a țării	52
prevenirea "asociației tineri"	53
natura apăsătoare	53
18.) Măsură de urgență în țară	54
19.) Fuzie nucleară atomică	55
20.) R A V O R	56

so vybranými protikomunistickými stranami väčšina národa letargicky prišla k tomu, čo sa deje a svojimi prekvapenými, opatrnými akciami stala sa spolustrajcom a spoluvládcom ľudovodemokratického Československa.

Je to naj príkladným rešením pre štáty západných demokracií.

Durams s prasnými manifestačnými stretnutiami boli zvolané manifestačné schôdzky vo všetkých obodoch a mestách republiky, kde komunistickí režimci obomradili občanstvo a prasnými udalosťami, - prosne a prinse podľa direktív, ktoré obdržali zo svojho ústredia - a očakali sa pritomých, čo sa snad niekde stavia "sopane" k týmto udalostiam a jej nasledkom. Hlavniko ovsem nikdy nmal a sledoval udalosti bez valného zaujmu, režimci ochotno konstatoval, že práve polovica základu ľudovodemokratického režimu boli spontanne a jednotnne prijaté aj v mieste jeho uskutočnenia.

Na to nasledovalo predčítanie už pripraveného textu telegramu, ktorým pritomse stretnutia tlačili svoje nadsenie, vlnu a oddanosť hold predstaviteľom strany a odborov, masom obyvateľstva celej obce. Títo politickí činitelia dostali takto tisíce a desiatky tisícov, nadsením prekvypujúcich telegramov, ktorým asi

70. - na komunistickú väčšinu národa položila pevne základy komunistického štátu a jeho "pravý základ" pre svoj viasny hospodársky a národný senik.

K tomu všetkému stacilo momentálna letargia národa a jeho vodcov, ako aj ich totalna dezorientácia o taktike vedenia štátu.

Všetie ostávajú už isto pozorne hlúdko. Režimci boli odhlasovaná nová ústava. Snova tejto bola predložená "celému národu" ku krytike a diskusií. Ľudovodemokraticke štáty obaly totiž na začiatku svojej existencie veľmi bedlivo na to, aby sa zachovali aspaň ilustri toho, že jednáajú v rámci právnych predpisov a že sa pohybuju na pozu práva a zákona. Na začiatku sa tieto všetky činnosti, ktoré právne akty predkladajú "celému národu" vo forme diskusií na verejných zhromaždeniach. To vaukur tak dlho, kým nraju moc pevne v rukách, potom ovsem už ničto nie odhlasujú na súhlas, alebo nesúhlas širokých vrstiev ľudu.

Tak sa zvolaly schôdzky vo všetkých mestách a mestech, aby národ mal príležitosť sa vyjadríť k osnove ústavy. Na týchto bola osnova prednesaná 2-3 interpretatormi vysvetlená. Občanstvo, ktoré tam bolo v prevahnej väčšine nadirigované, sedlo na zhromaždeniach bez záujmu, ako keby sa ho to všetko vobec netýkalo, neuvolnajúci si, že svojou kritikou a nesúhlasom stava sa aktívnym budovateľom nového "právneho poriadku".

Táto ved predbeha tohoto "letáckeho" zhromaždenia - v ktorom ničto a nikto o ničto neobstatal - položil na svoje konci schôdzky znovu na otázku, ktoru sa debata už vyvolala, - že či sa niekde nejaké nardetky proti predčítanej a vysvetlenej osnove novej ústavy. Osoba už tu bol rozprávaní najšie doľady, ktoré ani k tomu sa ani slovo osnove osnov a ukazoval tieto osnove ne ústavy. Táto osnova vylučovala už tu všetku nejakú debatu, diskusiú, alebo namietať? No a takéto predbežujúci osnova ochotno konstatoval - a snova podľa výberne osvedčovaného receptu - že osnova bola jednoducho, spontanne a masom prijata.

o. Hlúdko by malo už ani netušiť pripadť, že to všetko už s predbežujúcou ústou. "Schôdzky" totiž osna nadsenie odhlasovanie osnove nových telegramov, vyjadrujúceho pokoru, neobmedzenú dôveru a vlnu celých obcí a miest, vedúcich politických činitelom. V dôsledku tohoto bepraktičného cynického aktu dostali vodáci činitelia politického zaveru zane správu telegramov, ktoru je iste dostatočne osvedčujúca komunisti národná a komunisti celého štátu, pre akceptujúce činnosti poradenstiev, reakčných pohybov a osnove doba ne-

mladým mužom, mladým ľuďmi v štátoch, ktoré sú v súčasnosti v rámci
SSSR, alebo inými ľuďmi, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
súčasť obhajobu vykonávať spoločne s ostatnými ľuďmi, ktorí sú v súčasnosti v rámci
tancu svojich tancov? Je táto otázka, ktorá sa týka bezpečnosti, no nie
to sa momentálne zaoberáme.

A tak výsledkom týchto diskusií bolo, že v rámci týchto diskusií
a 2 člani spoločnej rady, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
sa zaoberať bezpečnosťou spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
expertizy a nepodariť sa vykonať bezpečnosť spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci
sostali novými ľuďmi, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
polovici spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
krompechov, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
svojich tancov, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
ne vykonávajú bezpečnosť, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
svojich tancov, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
v rámci SS, SS.

Situácia zostala taká, ako bola, a nemohla sa zmeniť
dalo; podľa expertov a štátnych orgánov, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
meniace predajce, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
ovčan, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
cín, ktoré sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
nové, ktoré sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
ne vykonávajú bezpečnosť, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
nikako nevykonávajú bezpečnosť, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
proti bezpečnosti spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
by sa bezpečnosť spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
pred tým, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
cine, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
vi bezpečnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
ne vykonávajú bezpečnosť, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
organizácií, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
technické služby.

Medzi tým, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
by túto bezpečnosť spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
nosť, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
lo bezpečnosti spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
ktorá bezpečnosť spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
výskonnosť, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
vo bezpečnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
absolútne bezpečnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
sa bezpečnosti spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
re sa bezpečnosti spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali

Ani tomu by som neveril, že sa táto bezpečnosť spoločnosti
lukovnica, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
západnej bezpečnosti.

Je novému bezpečnosti spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
odstali, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
voči v rámci bezpečnosti spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
pot, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
ta s bezpečnosti spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
hlavnej bezpečnosti spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
staviteľmi, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
radikálnymi bezpečnosti spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
robotnícke bezpečnosti spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
dictu bezpečnosti spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
to, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
by bezpečnosti spoločnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali
ne bezpečnosti, ktorí sú v súčasnosti v rámci SS, SS, ktorí by mali

a tým zjednotiť všetky na svoj území, ktoré sa nachádzajú v rámci štátnej hranice. To sa týka hlavne východu, kde máme najväčšie problémy. Na tieto územia máme inteligentnú sieť, ktorá má byť schopná poskytnúť nám všetky potrebné informácie. V súčasnosti máme v týchto území niekoľko tisíc ľudí, ktorí sú v spojení s našimi službami. Tieto ľudia sú veľmi dôležití, pretože majú prístup k všetkým informáciám, ktoré sa v týchto území odohrávajú.

Ďalším dôležitým aspektom je potreba zabezpečiť, aby tieto ľudia boli v spojení s našimi službami. To znamená, že musíme mať v týchto území dostatok ľudí, ktorí sú schopní poskytnúť nám všetky potrebné informácie. Tieto ľudia sú veľmi dôležití, pretože majú prístup k všetkým informáciám, ktoré sa v týchto území odohrávajú.

Kedže sa jedná o veľmi dôležitú úlohu, musíme byť veľmi opatrní. Každý z týchto ľudí musí byť dôveryhodný a musí byť schopný poskytnúť nám všetky potrebné informácie. To znamená, že musíme mať v týchto území dostatok ľudí, ktorí sú schopní poskytnúť nám všetky potrebné informácie. Tieto ľudia sú veľmi dôležití, pretože majú prístup k všetkým informáciám, ktoré sa v týchto území odohrávajú.

7. Inteligentná sieť

Táto sieť je veľmi dôležitá a musí byť veľmi opatrná. Každý z týchto ľudí musí byť dôveryhodný a musí byť schopný poskytnúť nám všetky potrebné informácie. To znamená, že musíme mať v týchto území dostatok ľudí, ktorí sú schopní poskytnúť nám všetky potrebné informácie. Tieto ľudia sú veľmi dôležití, pretože majú prístup k všetkým informáciám, ktoré sa v týchto území odohrávajú.

V posledných mesiacoch bolo v týchto území niekoľko zmien. Niektoré z týchto ľudí sú schopní poskytnúť nám všetky potrebné informácie. To znamená, že musíme mať v týchto území dostatok ľudí, ktorí sú schopní poskytnúť nám všetky potrebné informácie. Tieto ľudia sú veľmi dôležití, pretože majú prístup k všetkým informáciám, ktoré sa v týchto území odohrávajú.

Starý režim sa snažil zabezpečiť, aby tieto ľudia boli v spojení s našimi službami. To znamená, že musíme mať v týchto území dostatok ľudí, ktorí sú schopní poskytnúť nám všetky potrebné informácie. Tieto ľudia sú veľmi dôležití, pretože majú prístup k všetkým informáciám, ktoré sa v týchto území odohrávajú.

Dependencie na zahraničnú pomoc sú veľmi veľké. Každý z týchto ľudí musí byť dôveryhodný a musí byť schopný poskytnúť nám všetky potrebné informácie. To znamená, že musíme mať v týchto území dostatok ľudí, ktorí sú schopní poskytnúť nám všetky potrebné informácie. Tieto ľudia sú veľmi dôležití, pretože majú prístup k všetkým informáciám, ktoré sa v týchto území odohrávajú.

Keďže sa jedná o veľmi dôležitú úlohu, musíme byť veľmi opatrní. Každý z týchto ľudí musí byť dôveryhodný a musí byť schopný poskytnúť nám všetky potrebné informácie. To znamená, že musíme mať v týchto území dostatok ľudí, ktorí sú schopní poskytnúť nám všetky potrebné informácie. Tieto ľudia sú veľmi dôležití, pretože majú prístup k všetkým informáciám, ktoré sa v týchto území odohrávajú.

O celej prednáškovvej sieni bol pred nájdením prednášok urobay "zasadaci plan" - neznámo náhodou ze nijake v atmosfére plánovneho hospodárstva - so súhlasom štátnych orgánov. Tu každému sa dala sa pripísať jeho posluchca, ktorému bolo sekanie príkladom. "Zdy sa usiel" se ist presne obeh tohoto prednáškovneho pariaaku. Akin mala stala red sebou stenotypistka, ktorá zapísavala každé slovo, každá pripo koncu každého usetruim, či bola táto pripomienka prednesena na prednáške, alebo v miestnosti. Pri tom každé slovo, či slovo príhlasného či sietovala prave do "zasekacieho pariaaku".

Mnohi boli informovani o tom, ze vlastne len karikatúra ucenia toho to kurzu je "ovychova inteligencie". Vlastny ucilon bola ni skonc prohledu o spravani tejto technickej inteligencie, te a "bestimmungsschueler" - dalo sa predpokladat ze prave spravanie sa najprejaví, keď by nie priamy zoznamy do diazisa, - ktorej sa dala znosti rady vytyal - alebo z vykladov neprilazny sposobom, na co je iste dost príležitosti za cely čas od nástupu uradneho i domáceho polyta a styju s kolektívom a ve casu karuzi, ako by nie v spoločnosti ale so spicami, silovne rozdelyvali.

Vo vedení toho mohli si pevne udenili, ze cely kurz by sa mal zrela- voria k veci, ani by by nikdy stala z seba zent. To dohry usiel sa se od vo y dokumat, najne hod svo vi eili, ze dokonca niektorí kolegovia siani zje zedna- satoron. Tak sa mali niektorí kolegovia stávaní "reperandura, alebo oba- tan, ktoré i potom vynikli stánu samostatnia, alebo kandidovanie. Na sa e to na takychto kurzoch státili, najvina "na ľavo" orientovanej ľúbali v kile majú všetky bezpochyby, sítu strednu cestu reprezentujú bozdí zovratni zara- vaci a narýte micalí náborovnici náborani ľovani. Je to aly charakteristický prideroz republikou, ktory sa sa tiež nasvedcovat tomu, ze na cudo sira ľadli- nante ubuda karuziku smerom na vychod, t.j. smerom koctiu ich nebládného zosoba- nia.

prednášatelia staly vacsinou na veldi aleboj úrovni, co zochá- no nijak neprilazvalo k tomu, aby bola sa i tyden prevyuhovana s akonit- nosťovajaca s 50 ľadnicar w. Je v pordie inteligentného clovaka, ze ma eita noviny, pacuva prednášky, ktoré stoja nad jeho úrovni, a ktorých sa tiež nase niekedy naučit, nase sa zusevne obohatit. Ty v acoj ho d uio, stane oduvaje ľadiska, alebo prednáška, ktoré stoja na nisej úrovni, nos sira reprezentuje an sam. keď prednášateľ dokonca sa zrazi nieco tvrdit a zkmavet, co u sira si- ce narozumie, ale celej problematike naznamaju ľovale jeho ľadici, tak zochá- zu kariciku ocenat, ako prednášateľ sa dostava v príbehu zent ľovani na tary- nej situacii.

Bolo sam zpatrye sa odnne, ze debata je uplne volna, lebo vod koramikam znosie, skakalvek "konstruktivnu" krytiku. Je tam celkom uplne vyslane, lebo každá krytiku, ktorá by sa nesla, je prekluzena na "konstruktivnu". Tedy každý nos prednášateľom utne či písane polzit skakalvek obdani a každá bude zodpove ana, bez toho aby ľadikalvek ani skakalvek novy by z kryti- govania, - ako nos to bolo povedane. Nos "niaci" neverili ľadili v táto svoju "krutitu", vod dobre ve eili vacsinou, ze co je ucelom celého zramovani vci. Takto sa obratili vacsinou len na nevlane otázky, ktoré sa týkali vson klav- ne toho, ze ako bude funkcionat technickej inteligencie v socialistickom pariaaku a v kosanizme, ktory pariaak bude nasledovat po socializme, ako najvysie a ďalej us neodkonvalitelná forma vyvojova. prednášateľov scivike ľadieru zmarvosnovaly takie otázky, lebo boli bovlive pripraveni na valikologe lícoais nadhernej buhanoste robotnickej triedy, ale s problemom ľadiligencie sa otá- ran ľadili mnoha nezabavali, ako s otázkou najvost ľaduzaru. prednášatelia si stávorali, ze každý kurzus prednášok im kladio v a seba tie iste otázky. tak sa často stávalo, ze prednášatelia sira státili novy a to odlyvat, ale polucni sira i vyukovali často s odpovedu, o ktorej mli ala ľaditami bevlive idat.

ro-masatelovi a. krafovi bolo sa pr. clovaka otázky, ze praco je inteligent povazovaný za karikatúrného clana ľadici v tom pariaaku, keď vstá- gi do strany o celom národni, sus gine presvedceny o spravnosti a samou znosti

SECRET

- 17 -

marxistickej ideologic, ktoru Graf na sociálnu odpoveď, poslucháčstvo sa s tým ovsem neopojilo, lebo tento problém nikdy nezajímali, a vyhrádzilo preto s nervozitou s. Grafa odpoveď. Chcete veľa pravdu - pytal sa nas s. Graf celý ocvičeny od ruscovania -. no smela odpoveď poal chysta. Keď Vám to povedat - opakoval este raz s. Graf, ako by si pretahovali odpovede chcel nacerpat silu a odvahu .- no, - smela burcajúca odpoveď poslucháčstva, ktoré tiež sa-ovala naučiant cuha introvizela s. Grafa. Keď Vám to poviem, - se končne rozhodol s. Graf :

Inteligent nie je a nebude nikdy považovaný za spoločného členu jeho svojej spoločnosti, ako sa o ňom sa prišlo krátko rozhodla v cel. m. Svetozore si končne, ne v ruskej m. plati zásada :

Inteligent sa byt so strany G-izant vykopnutý, nez sa mu sa-ona dovolat.

Takto veľky kus uprinnosti mohol vyhlásit s. Grafovi len ozaj pri krajnom ruscovaní. Ihneď ovsem poznal, že urobil chybu, no povedal niečo, čo nemal nikdy zmeniť nemal a nemal. No ale už sa nešlo nič robiť, poslucháči boli za túto veľkú uprinnosť ozaj veľmi-veľmi povzrušeni a mňali s nich sa potom podľa toho sariadili.

Do sa však nestalo len s. Grafovi. K jeho onlve službi, sa aj ostatní jeho kolegovia, p odnámatali sa mali občas strhnut vo svojej vianí v ci inteligencií k vyrokom, ktoré predstavovali prvý perly s dogmatiky marxistickej-leninistickej, in paroto utokov proti inteligencií.

1. tranzitno sa vyťahli na. pr. se čo je pravou príčinou toho, že inteligenciá je utlačovaná v socialistickom poriadku. Prednámatal od-povedal :

Keď prve nie ste ziadna trieda, len tenka vrstva, za druhé ste vrstva absolútne neproduktívna, lebo pracujete duševne, čiastočne možno produkovať len manuálnou prácou.

V týchto vyrokoch boli v stručnej, ale jadr ej forme podla- no základné zásady marx-leninového učenia. Tieto nedobrovoľne, ale s veľkou uprinnosťou odhalano základné princípy základné princípy marxizmu dávajú sučasnú as-pan čiastočne vyvetlenie prvých príčin obľubovaných neúspechov socialistického hospodárenia, tak ako sa toto prejavlo za "nacionalnou opencou". Hospodárený život sa ľuďuje bez inteligencií.

Pri tom treba si uvedomiť, že pod pojmom inteligenta nerozumie sa smel len príslušník tzv. obrádkovej vrstvy, ale inteligentom je podľa toho názvy, lebo nepatri do panujúcej triedy robotníkov a nie je ani udeličkom. Bol by však celý si spúliť, že smel celá r botní a trieda je panujúca. o panujúcej triedy sa počíta len najvyššie kategória, predovšetkým trieda náedmi-kov. Jedine u týchto je záruka absolútneho doznaná "linie strany", lebo

1. pochádzajú od robotníckych rodičov;
2. patria k najchudobnejšej vrstve naroda, tak u nich su dost učinne propagované hesla komunizmu, ako ťaiba majetkov, vyšenie dieťa, stavky atd.;

3. pre obmedzené telesno, alebo duševne vlastnosti, alebo pre nedostatok ambícií, potrebujú omesti vysvitnúť sa do triedy kvalifikovaných robotníkov, alebo vyasich spoločenských tried, su preto vady pristupni k tomu aby ochotne akceptovali princípy, ktoré im slubujú toto vysvitnutie bez ich vlastného pričinenia.

Je to trieda, ktorá nemá čo stratiť, siatit nové dieťa však v anarchii, nasledkom toho kasdu anarchiu spoločlivo podporuje. Je to preto trieda, ktorá sa par excellent hali, ako nástroj marxistickej ideologic.

Trieda kvalifikovaných robotníkov sa už nehodi tak dokonale pre tieto ulohy. Nehodi sa predovšetkým preto, lebo o svojou inteligenciou, špecializáciou a srucnosťou in hornosť sa vyvíjajú, in hornosť lepšie zarabat

ako nademnik. Tým sa možnosť za normálnych okolností sporit, lupit si penoek, nechať si spaliť deti, sít tela na vysokej úrovni. To sú však primárne "hospitalistických ohňov", ktoré nehodia rílis do rekvizit .

Kvalifikovaný robotník na teda možnosť, ako poves ene za normálnych okolností svojou snahou a možnosť sa vycvyrnúť do vyšších spoločenských tried, je teda pochopiteľne, že svojím smerom toistuje skor s inteligenciou. Je tu teda nebezpečie, že sa kvalifikovaný robotník odčudní robotníckej triede. Z toho vyplýva, že táto trieda sa už nehodí tak dokonale za nositeľku kováčnických ideí a nasledkom toho ani nie je tak preferovaná, ako trieda najvyššej kategórie robotníkov. Rozvahuje sa pre komunizmus za trieda neregj spoločlívnu.

8./ Postoj inteligencie ku FB v SR.

V tomto ideologickom ohľade existujúca inteligencia reaguje na ľudovodemokratický poriadok rozny spôsobom podľa svojho zmlasenia a minulosti.

Jedna kategória sa dáva do služieb komunizmu a to s pravého vnútorného presvedčenia, alebo s oportúnizmu.

Komunistická inteligencia a presvedčenie predstavuje kategóriu, ktorá stojí úplne na baze učená ruzovho a toto sa stal prísluš jej pravou vierou. Je to viera, ktorá je ochotná jedincov vybičovat a odháňať z organizovanosti. Títo - často veľmi inteligentní jednotlivci - nie sú prístupní nijakej polemike, ktorá by negovala narkistické zásady. Komunisticky hlasejúci ľudia komunizmus a nepripustajú nijaké protizáklady. Keďže dokazy neúspechov považujú za prechodné ťažkosti poradeniu reakciou. Naproti tomu seberozná, alebo sčnanlivo uspechy ich značne podlínajú v ich neotrastiteľnej viere.

Je to kategória počtne najmenšia. Väčšinu nomeno hovorit len o jedincoch, takže založerých. Viedli sme príslušníkov tejto kategórie, ktorí celý svoj súkromný čas po práci venovali činnosti straníckej, agitacnej, konali kurzu, politické prednášky v nedelu a vo sviatky a to úplne nezistne. Ich postoj nie je možno in smad vytykat, stejne ako nikomu nemozno namietat, že je fetišizom, sintozom, alebo posedly smolom. Inou otázkou je ovsem dokonala izolácia týchto jedincov v nekomunistickom spoločenskom poriadku, pre ich činnosť, ktorá je verejne nebezpečná a ohrozuje bezpečnosť a existenciu narodov a statov.

Divajúc sa však na veci s iného hľadiska, sú to obeť pracovníci a budovatelia narodizmu, ktorí svoj postoj osujinajú s ľúbkeho presvedčenia. Do tejto stranky táto kategória zasluhuje obdivu a uznania.

Tretia kategória intelligentov, komunistov a oportúnizmu už zasluhuje trochu menej uznania a obdivu. Títo sa totiž väčšinou stali nielen člami strany s oportúnizmu a niskej niskuchtivosti, ale stali horlivými príslušovaci systém. Je to kategória množcových inteligentov, ktorí sa pohybujú svojimi kvalitami na rozhraní dvoch tried. Títo väčšinou nasledkom nedostatku kvalifikácie, alebo pre defekty charakteru sa nemohli uplatniť v "hospitalistickom poriadku" tak, ako by to bolo vyhovovalo ich ambíciám, nie však aj snalosťou a pracovitosťou. "Vojne neúspechy v "reakcionarskom poriadku" by ovsem neradi pri isali sebe samy a tak sa obrátili proti tomuto nepravodlivému poriadku a dali sa do služieb komunizmu v nádeji, že sa tu uplatnia lepšie a ľahšie. Ich nádeje sa nesklamaly, - aspon nie na začiatku - keď FB vďaka prijíma služby kohokolvek, najmä polo-inteligentov.

Patrí sem skratka kategória, ktorá si o se lacno siskat vavriny, doplňujú si svoje osobné nedostatky, politickú ambíciu. Táto by ovsem stejnú ambíciu a horlivosť vyvíjali za starych okolností pre fasizmus, panarabizmus, neobedunizmus, alebo trebárs jupitero-ant rnikus, hlavná vec je, aby sa im to dostatočne kontovalo.

Nevide in naprosto tu o nejake zásady, vylučne len o ko-

laco bez práce a je pri to len detailom, keď cesta k týmto koláčom vedie a je lenovaná rúhaním snícových existencií a tvrdými deravými útokmi spoluborancov. Sú to viac, takéto "hrôdinstvo" sa priamo ocakávajú od tejto kategórie, ktorá si musí "čistou prácou" a výslovnou horlivosťou vyladiť to, čo je tápeň v ňom, napríklad tomu sa patrí do vrstvy inteligencie a na tom treba, cestu politickú budúcnosť, ako to býva veľmi často zjavom.

Je to najubohjšia kategória inteligencie nie len s toho hľadiska, že jej jednanie je spravodlivé bohu, ale aj preto, pretože je svojimi chliebáčom bezohľadne a do krajnosti vyústená a vyčarovaná. To je konečne aj pochopiteľné, lebo je to kategória, ktorá je dost inteligentná k tomu, aby vykonávala činné služby pre stranu, na ktoré nestacia spoločlivi, ale okázanejši tajovníci a iní funkcionári strany. Tak táto kategória je šikovná a cvičená v politickej agitácii, poslúžila na prenosy o mardarati, plánovanom hospodárstve atď. a vykonávajú drobnú administratívnu prácu v strane. Sú väčšou po svojej normálnej pracovnej činnosti a bez pramátej odvahy, lebo vedú tieto funkcie sú česť a česť, keď aj so otužovanými majú pramlo spoločného. Rbiciam týchto ľudí je vyhovevanie predovšetkým tým, sa stavajú počasne na zodpovedne a vedúce miesto, aby bol ostatnej inteligencii ukázaný príklad, že len to dotiahnut v komunizme vernosťou a prácou strany.

Smutný je osud tejto kategórie ale aj preto, pretože vedeciu stranu sú všetci "veľkajšie pohutíly" ktoré ich viedli k tejto nezauzme horlivej práci v strane, presne známe a zaregistrované. V tých sa blahoželáme alobi tak dlho, kým nenovary súkruh vykonáva svoju prácu horlive, tým je táto práca pre stranu užitočná a kým sú jeho služby potrebné. Pri tom je ovzdušie postarane o to, aby sa prilia vysoko nedostal, aby sa nestal nepohodným. . . dilo by sa totiž stať, neby svoju horlivosť a vydaty voči spoluborancom a bývalým kolegom snad nejak olutoval a potom by mohol vykonat sa vysokiej stranickéj funkcii niečo "nepredloženieho". Kým sa ne stal slytým, alebo sa v novom systéme prilia narastly rohy, tak sa nahlle, nahodou vyhrubu jeho stare hrúchy - ktoré mal i nerul - a je s ním ďalej zachádzane dľa zásady, že "kaur vykonat svoj počinost, kaur moze ist". Je kam na ist, no to naviad od toho, ako vysokie sa dostal v novom paradíže. Cizyjasie sa visiril, tým ďalej pojde.

Boli sme často svedkami prípadov, že ľudia, oddane komunistickeho nryalanu, ktoru vykonali pre stranu činné služby, upadli okázate v nevolnosť, ak nahlle povolili vo svojej horlivosť, alebo sa dokonca dopustili nejakých pre túžkov proti línii strany. Nikto ani z najvernejších straníkov nemoso odpocivat na vavrinoch svojej nebezpečnejšej straníckej práce. Kd sa niekto dal do boja, tento musí dobojovat "as do trpého konca". Keďže táto zásada je dosledne dodržiavane voči vlastným ľuďom, čo čo rigoroznejšie sa zachováva proti a voči politickým vetropľachom, ktorými nepovrhujú len sradena inteligencia - z rad ktorej vyali - ale samozrejme aj vedenie strany samotnej.

Tieto licene 2 kategórie, predstavujú podľa nášho hrubého odhadu oca 5 inteligencie. Ich poznavacie znenanie je, že do strany vstupili už dávno pred "febr. udalostami" 1948. teda dobrovolne bez akohokolvek donutsenia, z vlastného alobného rozhodnutia.

Delajú kategóriu predstavuje tá vrstva inteligencie, ktorá vstúpila do strany, ale ideologicky nema a nechce mat s komunizmom nič spoločného. Je to početne dost silná skupina, predstavujúca 50-60 inteligencie. Tito sa dostali do strany provazne po febr. 1948, teda väčšinou v marci a sú znami ako "marxisti" na rozdiel od kovarych "marxistov".

V tejto kategórii stretavame sa hlavne s občanmi, ktorí vstúpili do strany so strachom o svoj chlieb a budúcnosť svojich rodín. Mali totiž nylne sa to, že keď zaplatia člonské prispievky a strach si legitimácie strany do najzavušieho kútika svojho vnohu, že tým učinili zadet posiadavku chlebo-darcov. Ich onyl sa však veľmi skoro ukasal. KS vyzaduje totiž - na rozdiel od doteraz známeho straníckeho života - nielen len bezpodmienečnú oddanosť a

stranicku disciplinu, ale predovšetkým aj aktívnu spolupracu, individuálne od každého jednotlivca, najmä od inteligentov.

Kasny dostane v strane priradené konkrétne úlohy, najčastejšie študium nejakého problému zo zorného uhlu marxizmu, alebo prednášku týkajúcu sa tohoto problému a v prípade potreby sa mu nariadi prednášanie o prípravnom tematu. Táto taktika je skutočne dôležitým výtvorom komunistického organizácie, lebo

a/ urazuje týmto druhoradému členovi strany, aby on dokladne zahliadol do novej viery, čím môže sa s ním pripadne ešte nespoľahlivý marxista metamorfovať v pravoverného marxistu

b/ takýto člen je nutný týmto spôsobom - verejne prednásky atď. - sa často a priľis exponovať "na levo", od čoho sa samozrejme očakáva, že sa stane návravníkom privržencom strany, keďže "sa už stojiť priľis exponovať" a súčasne sa straníckymi funkcionári domnievajú, že získajú takto "spoluvinníkov" z občianskych tried a tým sa pokúsia s týmto v dobe zúčtovania na zodpovednosti; majú byť akurážka tou cestou, aby dia možnosti spájali a museli dostať za sebou a uznali, že v tomto stadiu "cesta nazpät' je nezmená" a museli sa doleďne pokračovať v intencjach strany;

c/ táto taktika slubuje ďalej ovocia aj preto, pretože slubuje získat privržencom aj tým, že strana a obľubou deľuje takého člena - najmä soľov podnikov a uradov - pre nasat vlastnému org. zistvu a uradnictvu o problémoch marx-leninizmu. Tým je možná tajomnickej aparat strany silne obmedzený, - ktorý by inak mal vykonávať túto výchovnú činnosť riadiť a vykonávať - a akvizícia a výchovná činnosť je vykonávaná namiesto občianskych tajomníkov, kvalifikovaných, všeobecnú vážnosť občianstva pozívajúci občianov. Tým sa súčasne vykonáva aj nepriamy nátlak a vplyv na ošadenstvo a ura niectvo prednášajúceho. Tito sa totiž neraz pravom domnievajú, že keď on sám, ako inteligentný a rozvážny človek zrealizoval tak radikálne svoje politické presvedčenie - ako to vyplýva z obsahu jeho prednášok, tak to môže byť príčinou a podkladom aj toho, aby aj oni mohli svoj doterajší postoj novej úvaha a snád revizii. Je logické že takáto taktika môže mať a má určitý vplyv na postoj občianov, lebo občianovia zdedili a nemôžu vedieť - okrem niektorých z nich - že sly dusevny, nevyulovaný a nevyuloviteľný postoj zastáva prednášajúci k celému tomuto dianiu a k celej samotnej vlastnej prednáške.

Členi strany v takejto forme sú snáď protivní demokrati, ktorým nie je možné členstvo takzvané vytknúť, pokiaľ ovsem nahrávajú úlohu aj ine pohľadky vstupu.

Charakteristickým vonkajším znakom takýchto členov je že nosia odznak strany na klope, keďže ho noscia v práci, alebo este častejšie pod klopou. V práci je preto u aj na najviac komunistov keď práci, lebo vtedy si ľudia výrazu klopy aj s odznakom ľahko bedivo za ychnúty.

Členi u kategriu v tomto nasov poradí, ale prvú svojím neobjaveným postojom zaujímajú tá časť inteligencie, ktorá napriek početným vyzvaniam, hracham a silným odolala vstupu do strany. Táto kategória reprezentuje dia nášho odzku 30-45 inteligencie.

Je to kategória, ktorá uposluchla výlučne hlasu svojho svedčia, aj za cenu mnohých materiálnych a iných nevyhod, dusevnych utrpení a často aj za cenu straty chleba. Jedinou útrachou pri tomto ich rozhodnutí je uľudkujúce vedenie, že si nanechali usmúlnit vlastné svedenie a presvedčenie.

Táto kategória občianstva, keď ohľadu na jej spoločenskú príslušnosť uznávané a viacke civilizovaného sveta, lebo svojím nekompromisným postojom natiel novicizmu, leninizmu, ale vrodca len jostvujúcu hranicu proti bolshevikaru bezsmertiu, vojna postojom namacujú, že nestraňali našej v ľepšiu budúcnosť, kde nábožníctvo, pravu, vieru a nábož, poctivosť a charakter zase nadobudnúť starej hodnoty.

SECRET

Tato kategória svojimi odporami protestuje proti tomu, čo sa napadá v ľudských právach, v zmysle slobody, sociálneho pokroku a demokracie a ľudských práv, proti slobode, sociálnemu pokroku, demokracii a ľudským právam. Ich postoj je súčasne manifest pre veľké západné demokracie "Nedajte nám zahynúť, lebo zahyniete aj s nami".

9. Školstvo.

Strachom inteligencie užko súvisí pochopiteľne aj otázka školstva. Dôsledokom vo číu je pochopiteľne jasne, že konečné víťazstvo môže dosiahnuť len vďaka "vlastnej inteligencii". Ide o pravdivý a ideálny marxizmus bezpodmienečne odhodlaný k inteligencii. Vedenie je súčasne uznáva aj to, že činnosť ineligi a dokonca jej priame potlačenie sa na ťažko získať pre ňu. Ide o tria pre ideu komunizmu. Rozmanitosť tejto otázky určuje smerom k pre vytváranie systému školstva v ľudovodemokratických štátoch. Tohoto postupu výsledky súkonne dispozície ľudovodemokratickej vlády v Čal - a v iných ľudových štátoch ovplyvňuje, ale predmetom tohoto pojednania sú vylúčené len problémy - ktoré sú bezpodmienečne v histórii nášho školstva.

Keďže sa vo svojej novej školskej legislatíve nespokojil, a oni nemohol spokojit sa tým, že podrobil priamej cenzure väčšiu učebnicu stare, že zaviedol učebnice nové od obecného až po vysoko školstvo, kde nie sú len nauky politické, alebo národné hospodárstvo je spiacovne a centralizované a hľadiská marx-leninistického svetového názoru, ale aj vedy ako je filozofia, matematika viacoukita.

Nespokojil sa tiež ani tým, že zaviedol na väčších stredných a odborných školách a vysokých školách marxizmus, ako povinný predmet učebnej osnovy. Nespokojil sa ani tým, že so školou povinnosťou profesuárov a prednášateľov, politicky "nespolahlivých".

Keďže zasiahlo vo svojej populárnej školskej politike podstatne ďalej. Zaviedol nie len numerus clausus pre príslušníkov občianskych vstúpil, ale dokonca im oznámil, že aj dokončenie štúdií sa im povinnosťou do škola "nespolahlivé študenty".

Keďže nenávidí slobodu vedy, slobodu voľby povolania pre každú vrstvu národa, keď hodí boj proti akýmkoľvek diskrimináciám národnostnej, rasovej, národnostnej - ~~etnickej~~ rasizmu zaviedol diskrimináciu triednu, na ktorú nie je príklad v dejinách našej školskej kultúry.

Keďže kontrolu činnosti profesuárov a profesuárov boli menované vo febru. v miestach úvodu školy na štátnej škole. Keďže tieto sú ľavo orientovaní profesori, študenti a učiteľmi. Ľavo orientovaní majú právo a organizovania vo väčších školách a v našej školstve štátnych, školy na vyšších. Na vysokých školách študenti členovia ľavo orientovaných súkonne študentov - na kontrolu činnosti profesuárov - a majú právo veta v urýchleniach, keď uvoľní k tomu nasadu, že sa študenti ľavy i pri klasifikácii do štátnej štýtočnosti súvisí s práva štátu, že veta sa používa predovšetkým v urýchleniach, keď "ľavý kolega je na klasifikáciu "orientálne indikovaný". Keďže inštitúcia sleduje tohto v činnosti svojej forme učel, posilniť odkiaľ ľavo orientovaného študentstva a doplniť na ka čím slobodného kvalifikáciu školy a súčasne radikálne zmeniť výklady na ľavo orientovaného študentstva.

Keďže febru. v miestach sa utvorili aj na školách štátne výbory pozostávajúce z krajne ľavých členov. Keďže výbory sa majú zúčastniť vo organizovaní do radikálnej "očisty" predovšetkým vysokých škol, a ďalšie direktív, ktoré obdržali a usudzujú. Výbor sa zúčastnil a zúčastnil sa na profesuárov a študentov podľa týchto politických zámier.

Keďže tomu, aby niekto bol prijatý na štátnu školu, musel získať minimálne 10 bodov, pri čom

- 23 -

Vychova mladene sa byt tak bezohľadnou a bezkárnu ocmi namer-
neno tak, aby sa v najkratšom možnom čase získala inteligencia "vlastna". Do tej
doby bude čiastočne trpieť korupcia inteligencie - pokiaľ príliš neopomúje -.
Hlavným jej úkolom bude výchova nového kadra spoľahlivej i taligencie a budúcej
vedúcej vrstvy. Okrem toho táto bude výchovná pracovná vedala vedeckého politio-
ického, hospodárskeho, zdravotného a ostatných verejných zväzkov. V svojich výchova-
telov "vyzráti". Us teraz sa videli príklady, že vzhľadom na to, že mladí ne-
pretržitej činnosti v intern. prevolani boli dani do "kariery" - bez pomoci. Tí
sa pre nepochopiteľného hospodárstva bezohľadní, - keďže ich pracovná sila sa vypracovala
pre národné hospodárstvo - nie je preto potrebné na s nimi ani ho rozlíti v tomto
stave sociálnej spravlivosti a pokroku. Je to celý súhrn tých 20-30 rokov sa
na spravilom penzity "fond" a tak, že sa to sa na dosahu len toho čo sa v ho-
t voski prepadli staroby akosi, no to je táto náklivosť, nad ktorou sa v lu-
dovodemok v štátoch, pri potrebe riadenia podstatne dolezitejších problémov -
predsa nihto nemôže zastaviť.

Je sme protestovali proti takémuto postupu voči penzistom, -
vo vlastnej kompetencii - a poukázali sme na to, že sa týmto postupom podryje
morálna aj duševná generácia, rovnako aj táto bude mať spravivene obavy, že svoj-
ho času aj s nou sa zachová takto, bolo sem xpkove sme, že príliš sa to us-
tat nemôže, - pokiaľ budú politicky uvedomelými ľudovodemok štátoch - a na základe
a názoru starých necelesti.

Na vysokých školách bolo takisto spôsobom a postupom vyluč-
ených asi 20 študentov. V tomto počte sa cestou "dilety" disponovali
2-3 prípadov.

Iste nemôže byť namietok proti tomu, keď sa v vysokých školách
vylučia "vční študenti" pokiaľ študujú a verejných prostriedkov. Netto pre vy-
lučenie týchto môže byť, že trávia svoj čas neproduktívne príj. že saberu miesto
a učebné pomôcky eventuálne na karanténu študentovi. Pokiaľ von niekde študuje
trebára so záhly a vlastne záhly si sam finančne, a študentská demokraciíkych
alobod môže byť ľahšie úplne ľahostajne, ako náleža svojím časom a majetkom.

Ima je však situácia v ľudovodemokratických systémoch. Tam
predovšetkým nihto nemôže mať legálne súdržny ani žiadny takého rozsahu, aby s
ai z toho mohol financovať nehorozný bezpracný život. Je druhé vláda sub ti-
tulu vylúčenia väčšiny študentov a pod zrakom podporovanie samí nariadených a us-
lových študentov podniti drastické opatrenia, "čistiť", ktorej padne sa obet
cca 20 študentov, akási náhodou sako vylučne z rad študentstva patriaceho
k "obojanným vstavom".

Vynikli sa prevažne tragické prípady, keď mladí študenti s
vychovaním prospechom, študujúci na čas boli vylúčení pred ich posledným skús-
kou. Hane teda aj v tomto prípade čo činiť s akciou ľudovodemokratickej vlády,
ktora je zastihnutá čyrylym, us starostlivým spôsobom.

V podstate stálej dispozicie sa previedly a prevádzajú aj na
stredných školách - aj keď nie v tak drastickojej forme. Je kategória študentov,
ktori nie sú pripravení k maturite, im kategória saose môže absolvovať matura-
tu - trebára s vyznamenaním - nami sa však naviazat že v štúdiách nebude po-
krocovat na vysokých školách.

10. Hlavné postavenie jednotlivých spoločenských tried.

Príjmy boli v ľudovodemokratickom Čal. ustanovene tak, že
prakticky nikdo nemôže mať vyšší legálny príjem, ako netto 15,000.- Kcs me-
sians. Je to príjem poľníckych riaditelov a in platov na rovnaké postavených
politických funkcionárov. Vyšší príjem mája utrodení riaditelia, povereníci
a ministri, pri čom rozdiel nie je podstatný a tento sa vyplaca vo forme ne-
sankcionovaných výnosových príplátov.

Zachránili se len jednotlivci, stávající obchodníci a živnostníci, kteří byli zaměstnání u nás.

Role vytvořena valie národní podniky a jednotlivé obchody prodávavými byly nového národního obchodu.

Národní podniky mají svoje ústřední řídicí ústředí v Praze a oblastní řídicí ústředí v Brně, kde se nyní provádějí výzkumy a další plánovací práce.

- "Krofej" je národní podniky potravinářský, textilní
- "Kromer" su to bývalé obchody fy. "Kralupy, Kladno atd.
- "Kokosa" národní továrna zpracování.
- "Kobruha" národní a stavby, byt. Kladno, Koberovice atd.
- "Kosma" národní a továrna textilní a křesťanská,
- "Kochanov" národní - továrna výroby,
- "Koma" národní - území, území,
- "Kochanov" národní byt. Koberovice atd.

Uvedené názvy národních podniků vznesly na státních tabulkách národních výrobních jednotek obchodů.

Společně se národním obchodem a živnostnictvem fungují další skupiny a podniky, které se nyní provádějí výzkumy a další plánovací práce.

Společně s národním obchodem a živnostnictvem se charakterizované typy to ukáží.

Na statistiku r. 1963, celostátní plánování národních podniků v brněnské příloze obchodu.

Brněnské podniky - národní.

Kategorie	Ust. fond	25. října 1963	25. října 1963	25. října 1963	25. října 1963	25. října 1963	25. října 1963	25. října 1963	25. října 1963	25. října 1963
havlak	156.61	14.60	1.40	13.50	2.00	6.10	2.10	16.93	7.45	253.63
banal	117.2	15.87	1.40	12.60	1.70	4.31	1.67	11.87	1.19	198.82
prace	10.23	15.86	1.70	11.20	0.70	1.1	0.90	6.76	1.25	117.0

Na základě výsledků statistického výzkumu národních podniků v brněnské příloze obchodu, v oblasti obchodu a živnostnictvem v brněnské příloze obchodu, v oblasti obchodu a živnostnictvem.

Společně s národním obchodem a živnostnictvem se charakterizované typy to ukáží.

havlak celkem na území obchodu 100.-
 potravního podnikání 100.-
 povrchového podnikání 100.-

Společně s národním obchodem a živnostnictvem se charakterizované typy to ukáží.

Hardard 4.000.-
 celk. príjmy, ktoré boli prijaté 7.700.-
 pracovný náklad 1.000.-

Robotníctvo v podnikoch národného podniku, ktoré sú v štátnom vlastníctve, bolo v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie.

Keďže organizovanie spoločnosti na podlahe podnikov bolo, individuálne potreby podnikov, ktoré boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, bolo v štátnom vlastníctve, ktoré bolo v štátnom vlastníctve, ktoré bolo v štátnom vlastníctve.

Príjmy z podnikov, ktoré boli v štátnom vlastníctve, boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, ktoré boli v štátnom vlastníctve, ktoré boli v štátnom vlastníctve.

Príjmy z podnikov, ktoré boli v štátnom vlastníctve, boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, ktoré boli v štátnom vlastníctve, ktoré boli v štátnom vlastníctve.

Príjmy z podnikov, ktoré boli v štátnom vlastníctve, boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, ktoré boli v štátnom vlastníctve, ktoré boli v štátnom vlastníctve.

Príjmy z podnikov, ktoré boli v štátnom vlastníctve, boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, ktoré boli v štátnom vlastníctve, ktoré boli v štátnom vlastníctve.

Príjmy z podnikov, ktoré boli v štátnom vlastníctve, boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, ktoré boli v štátnom vlastníctve, ktoré boli v štátnom vlastníctve.

Príjmy z podnikov, ktoré boli v štátnom vlastníctve, boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, ktoré boli v štátnom vlastníctve, ktoré boli v štátnom vlastníctve.

Príjmy z podnikov, ktoré boli v štátnom vlastníctve, boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, ktoré boli v štátnom vlastníctve, ktoré boli v štátnom vlastníctve.

Príjmy z podnikov, ktoré boli v štátnom vlastníctve, boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, ktoré boli v štátnom vlastníctve, ktoré boli v štátnom vlastníctve.

Príjmy z podnikov, ktoré boli v štátnom vlastníctve, boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, ktoré boli v štátnom vlastníctve, ktoré boli v štátnom vlastníctve.

Príjmy z podnikov, ktoré boli v štátnom vlastníctve, boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, ktoré boli v štátnom vlastníctve, ktoré boli v štátnom vlastníctve.

Príjmy z podnikov, ktoré boli v štátnom vlastníctve, boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, ktoré boli v štátnom vlastníctve, ktoré boli v štátnom vlastníctve.

Príjmy z podnikov, ktoré boli v štátnom vlastníctve, boli v roku 1948 v porovnaní s rokom 1947 o 10% nižšie, ktoré boli v štátnom vlastníctve, ktoré boli v štátnom vlastníctve.

z celej republiky, - se "v cel. kolchozy ma ne s a v e d u". Sotva uplynulo niekoľko dní po tomto akomestnom prehlásení, a najkompetentnejších úst, po tomto manifestacnom uistení celého cel. nemeckého ľudu od ovinite a, ktorý sa stal hlavnou na to tretia prezentou republiky cel. a začali sa robiť rozsiahle prípravné práce pre organizáciu kolchozov.

Normatívna a normatívna najvyššia výmera 50 hektárov poľa bola znížená na 15 hektárov. Výmery nad 15 hektarami podliehali znarodneniu, konfiskácii, saboru atd. boli teda pod najroznejšími zariadeniami rozdelené. Tým bol daný signál k všeobecnému taneniu proti kulakom, najmä tým nemeckým. Tento odhodlany a s veľkou húževnatosťou vedúci boj je vedúci na najroznejších frontoch a v najroznejších variantoch. Koncový údel je však vždy stejný, "kulák ma byť prinútený k tomu, aby likvidoval svoje hospodárstvo a prihlásil sa do najvyššieho kolchozu, alebo ako tomu u nás prechodne hovorí, družstva.

Ke týmto účelom bol vydaný nový danový systém, ktorý v ďalekosiahlejšej miere preferuje malého zemelca a prírodné družstvo a uklada kulakom neúmerateľne progresívne danové bremená.

Kulak nedostáva stále pridely, ako ostatní zemedelci, následkom toho je nútený nakupovať na "sedom trhu" o mnoho viac tovaru, ako ostatné obyvateľstvo. Táto vysoká cena sedého trhu takticky účinne prispieva k podkopávaniu hmotnej sily kulaka.

Kulak musí odovzdať neprimerane viacej úrody, ako ostatní.

Pre kulaka platia ine sadzby pri používaní traktorov a strojov zo zemedelckých strojových stanic atd. atd.

Pod tlakom týchto presvedčujúcich argumentov a prepocitných iných nájm, kulak je nútený odpredať kus pozemku za kusom, aby mohol urobiť záujem svojím letným povinnosťami, ktoré tak recesne oes noc tak enormne vyrastly. Tým sa samozrejme dostáva do triedy najhľadobnejších sedliakov, ktorí su este dočasne trpení, ako ostatní zemedelci, keď definitívnym zavedením systému kolchozov. To je práve dosiahnutá intencja zákona. Účinný na ďalší stav, ktorý sice značnou produkciou prispel k verejnemu zásobovaniu, zato ale reprezentuje politicky neudržateľný element, jeho ďalšia existencia je preto s hľadiska ľavicovej strany "neumozná".

Keby v ojedinelých prípadoch nepomohol ani tento postup a "kulak" sa enormným vypätím svojich síl stále ubráňoval nad vodu, tak sa inak nemajú proti nemu pod najroznejšími titulmi trestne pokračovania. Tieto osvedčené metódy sa us potia samozrejme nielen svojím účinkom.

Pri tom tento vyhladzovací boj proti kulakom nie vedúci snád pomocou najvyšších dovorných direktív, alebo prevádzkových nariadení - na rozdiel od postupu strany v iných odvetviach - ale otvorená a verejná. Taktický postup proti kulakom je častým predmetom politických kurzov a prednášok.

Keby sa však tento boj viedol aj latentnejšie a zastranenejšie, ani vtedy by nebolo logické predpokladať, že u nás kolchozy zavedené nebudu, nakoľko tým by sa predsa cel. sa jasne a zjavne odklonila od ľavicovej strany. To sa predsa doteraz pokorilo len Titovi - a to práve a predovšetkým na ľavicovej politicky zemeľskej - Hla je možno preto predpokladať, že túto líniu bude sledovať aj cel. pokiaľ je kontrolované Koninformou.

Ke stavu alibodného sedliactva sa stane takto stav nemeckých pracujúcich, - inteligencia terajšieho rasenia ma byť prevychovaná a zaradená stavu nemeckého sedliactva a robotníctva - a robotnícka trieda vyrastie trieda inteligencie.

Takýmto postupom cele vrstvy av triedy obyvateľstva prestanu vkonávať to, čo oes generácie vykonávaly, ocau sa špecializovali, k ocau majú

vlohy a dlhoročné skúsenosti.

Nad sa nemôžeme zamyslieť, keď neoddeláme nasor tých zástancov tohoto postupu, ktorí tvrdia, že je to koncepcia, ktorá je schopná postaviť zruinované národné hospodárstvo na nohy a ktorá je schopná produkovať "viac, lepšie a lacnejšie" ako systém starý.

11. / Stavka tvorby nadhodnoty v socialistickom národnom hospodárstve.

Termín "nadhodnota" bol razený Karlom Marxom, ktorý vo svojom "Kapitálu" podal definíciu tohoto pojmu. Je to podľa toho tá hodnota robotníckej práce, ktorá nie je tarato vo forme mzdy vy. látena, ale ktorú si ponecháva podnikateľ.

Tak na pr. keď robotnícka práca za časovú jednotku predstavuje hodnotu 100.- Kčs a jeho mzda činí 90.- Kčs, stávajúci 20.- Kčs predstavuje nadhodnotu jeho práce.

To isto platí ovšem nielen na prácu robotnícku, ale per analogiu na všetky obory ľudskej pracovnej činnosti, najmä teda aj na prácu duševnú.

Podľa výšky a rozsahu nadhodnoty je robotník, alebo trebárs duševný pracovník viac, alebo menej vykorisťovaný podnikateľom t.j. čím väčšia nadhodnota si podnikateľ ponecháva pre seba, tým je rozsah vykorisťovania väčší.

Nie je a nemôže byť úchalom tohoto stručného pojednania podrobiť Marxovo učenie, alebo nota bene celú komplikovanú dogmatiku, ktorá z toho vznikla, nejakej kritike. Chceme tu len poukázať na niektoré markantné detaily, v ktorých vznikly rozpory medzi teoriou a aplikáciou v nasej práci.

Keď "nas Kapital" vzniklo v dobe, keď kapitalistický hospodársky systém vyvíjal hospodárske názory markantilistické. Kapitalizmus sa nachádzal v prvom štádiu svojho rozvoja a bolo by ešte sebezničnejšie jemu národného správi dosť veľké ťažkosti, reálne odhadovať, akým smerom sa ľudia vyvíjajú ubíjať. K tomu prispieval ďalší komponent, ktorého dosah na tento vývoj sa dá sotva dohadovať, t.j. emigrácia a rýchly vývoj veľkých a s ňou paralelne rýchly vývoj možnosti industrializácie.

Tento vývoj nemohol byť, a prirodzene ani nebol predpovedaný a revidovaný ani K. Marxom. Z toho vyplýva, že v kapitole o nadhodnote ne-nachádzame vysvetlenia pre prípady s ktorými sa v práci veľmi často stretávame. Keď tu na mysli na pr. prípad, že podnikateľ svojou organizačnou schopnosťou alebo technickými vložkami zaviede vo svojom podnikaní alebo nový spôsob výroby nejakého tovaru, ktorý sa tak doteraz vyrábala primitívnym spôsobom.

Robotníci - dávne tomu - zarábali doteraz za časovú jednotku 90.- Kčs, hodnota ich práce mala cenu 100.- Kčs, podnikateľ si teda nadhodnotu 20.- Kčs, - a y sme zostali u príkladu skôr uvedeného.

o reorganizácii, prípadu o zavedení novej, lepšej, mechanizovanej výroby, hodnota robotníckej práce bude pre seba a seba narastá väčšia, čiže dávne tomu - hodnota práce bude číslať 150.- Kčs, pri čom sa on zarába v dosledku ukolovania práce viac, teda povedzme 120.- Kčs a podnikateľ si nechá vo forme nadhodnoty 30.- Kčs.

Keď tu vylučne o duševný majetok podnikateľa, o svoje jeho organizačné, alebo schopnosti, pri čom robotník viac zarába pri ľahšej práci. Keďkoľko ale súčasne narastá aj percentuálny rozsah nadhodnoty, ktorú si podnikateľ ponechá, vzniká tu aj rozpor v vykorisťovaní pracovnej sily robotníckej, - najmä podľa Karla Marxa a jeho nasledovníkov.

Tento prípad nie je nijak extrémny, alebo dokonca imaginárny. Je to najtypickejší prípad úspešného rozvoja priemyselných podnikov, s akým sa stretávame v každodennom živote. A pre tento nákladný zjav nášho dnešného hospodárskeho života neschádzame v základnej teórii marxistického učenia, t.j. v učení o nadhodnote úspešnejšieho vysvetlenia, okrem paradoného syllogizmu, ktorý z neho rezultuje, a ktorý sme si práve odvodili.

Čin chýbnajší a genialnejší je podnikateľ, tým je väčším vykorisťovateľom. Pri určení kľasťovani tejto thesú sa ovsem dia možnosti vyhyta nevhodným výrazom, ako "schyry", "genialny", "uillovny" atd., a tieto sa nahradia tansradn technicky a ako "leschladny", "socialny" "krvezimivny" atd.

Tato thesú priamo organicky súvisí s thesú druhou o ktorej sa bola niekoľko rec, t.j. se hodnoty možno produkovať výlučne len manuálnou prácou. Súsveta práca hodnoty netvori.

Pri tomto stavu vecí je pochopitelne, se nielen továrne, ale pochopitelne aj súkromný majetok podnikateľa mohol vzniknúť len z nosolov, potu a krvi robotníkov, pri oom sa tento on s cynizmom a sadizmom díval na pracujúceho robotníka a nevidne a bezosčne sa díval na to, ako mu rastie továrna, ako sa hra do voaku milióny, ako vznikajú príjmy se zeme celý nový priemysel a priemyselne odvetvie. Jedinou prácou a zamestnaním podnikateľa je len vykorisťovanie.

A tyto thesú bol dery volny príbeh vo väčších ľudových demokraciach, tak aj v Čal. a bol im silná všeobecná a bezpodmienečná platnosť se väčšmi doslednadi.

0 Súsveta príprava pre tyto postup sa postaraly demagogické reci a prednasy, ktoré sa rozprúdily na celom území státu. Čala roky sa prednasalo a prednasa na celosvojových školách, na politických kurzoch a akro-masdeniach o tomto terate a vyúsiva každého vhodného psychologického momentu k uplatňovaniu týchto znaní.

Nie div potom, se do širokých mas vstupena vusem proti podnikateľom, podnikaniu vôbec a celaj inteligencií začaly prinasať svoje ock-knne ovocia. Sogruy na podnikateľa, smrodnenie aj najmenších podnikov, hospodárske unioenie podnikateľských vrstiev a oživenie zaniklych ľudových súdov, ktoré súdili po valie politické delikty y, pre nove delikty, hospodárske. Nekolik ani rozsah pojtu hospodárske delikty, tým menoj rozsah trestu nebol konkrétne jais definovaný a vymedzeny, je pochopitelne, se každý podnikateľ bol rad keď bol se len zbavary svojho podniku a súkromného majetku a keď sa mu ďalej nic nestalo, okrem nezamestnanosti a mánie, ktorá ho očakovala.

se
Ke tyto vývoj vecí mas sa neufal a nezohol uat bez akshoimivok reflexu na hospodárske živote státu, to nepotrebuje zlast obairného dokazovania.

Odhladnuc od toho aj "pracujon inteligenciá" je este stale schopna samostatného rozmyšľania, - akalkolvek na jej to cim ďalej tým viac odopiera. A tyto znaína všeobecná platná, ale doteras len na robotníkov aplikované pravidlo o nadhodnote, aplikovat aj na seba. A výsledok týchto uvah?

Isty sef podniku na - dajne tomu - mesačný netto plat 10.000.- Kčs, jeho práca reprezentuje však hodnotu 100.000.- Kčs. Nadhodnota vo výške 90.000.- Kčs resane si ponechava teda jeho zamestnávateľ, nový podnikateľ, statny vykorisťovateľ. Je vykorisťovaný mesadne vo výške 90.000.- Kčs

Keď je nas sef podniku politicky nalezite skolarý, dojde ďalšou uvahou o tejto problematike marxizmu aj na to, se je podstatne rentná bil ejais pracovat tak, aby hodnota jeho práce predstavovala namiesto predchádzajúcich 100.000.- Kčs, len na r. 50.000.- Kčs, následkom toho je vykorisťovaný len nadhodnotou svojej práce vo výške 40.000.- Kčs, namiesto predchádzajúcich 90.000.- Kčs.

Viditeľným následkom tejto politiky je najmä obťažnosť, že sa odborníci vyvíjajú funkcionári, alebo pracovnému zariadeniu, ktoré znamená teoreticky postupy, trebárs "kariéru", prakticky však viac práce a preukovanejšia zodpovednosť. Každý sa ochotne uspokojuje radšej s miestom akromejšieho a väčšieho pracovného zariadenia a tým pádom politickú a hospodársku zodpovednosťou.

Tento vývoj variantne charakterizovala konferencia odborníkov z oboru baníckeho a strojárskoho sektora, ktorú bolo zvolená na začiatku r. 1949 do poradnej sieťky tzv. gen. riaditeľstva ťažkých stavov v zohľadnení predstavy porady bola otázka nedostatčného plnenia plánu strojárskoho sektora zo strany dodávky objednaného strojárskoho zariadenia pre banícky sektor v r. 1948. V tejto otázke nebolo možno dospieť k dohode medzi obidvoimi sektorami, pretože strojársky sektor trval na tom, že vo v r. 1948 nevyrobene strojárne nemohu byť pre banícky sektor dodané ani v r. 1949, pre absolútne nedostatok surovín a odborníkov.

Následkom predmetnej porady má byť prakticky len otázka rozdelenia výroby v r. 1949, t. j. konkrétne zistenie toho, aký podnik, kto a objednávky baníckeho sektora prevzame k prevedeniu. Chodilo sa súčasne o 100 odborníkov z obidvoch sektorov, akoro každý narodný podnik banícky a akoro ľudia strojárne bola tu zastupená, ktorá prišla do úvahy.

Na normálnom stave vecí a pri usporiadanej štruktúre hospodárskeho života bolo by logické, že pri takejto príležitosti každá strojárne sa bude vzájomne snažiť dostať čo najväčší počet objednávok. Tu sa však pozerali postupy presne opačne. Zastupujúci strojárni sa radšej nehali staviť proti tomu, aby im bola objednávka pridelená.

Foculi sme argumenty, že kapacita strojárne nie je dostatočná, strojárne má nedostatok pracovných síl, alebo nedostatok odborníkov. Strojárne nemá dostatok surovín. Strojárne má obsadenú kapacitu pre predmetne dodávky v tuzemskú alebo pre export. Bola dokonca uplatnená aj nádej, že strojárne je urazena, pretože ten, alebo onen banícky podnik objednal niečo zo zahraničia, namiesto od tuzemskej strojárne, atď. atď.

tak sa stalo, že najviac objednávok sa požiarilo získať tej strojárni, ktorá náhodou nebola na tejto porade zastupená, lebo tá sa namohla proti objednavkám stavať.

Je to stručna bilancia tohoto dikamentného hospodárenia.

Nelasia bojovný prostriedkom proti podnikateľom je veľká často kritika podnikov a ich spôsob života. Zväčšlo a neustále sa dokazovalo a dokazuje, že podnikatelia používajú svoju robotnícku prácu k hyrivému životu, k akobyčomu luxusu, peniaze pochádzajúce z robotníckej úrody života radšej rozhadzuje v prejavových zahraničných kassách, tým robotníčkovi vyplaca blažové sny.

Niet pochybnosti o tom, že bolo a je mnoho takých prípadov, kde chovanie, alebo morálny postoj podnikateľov zanechával za sebou mnoho celatelného. Bolo by len celatelné, aby takýchto prípadov čo najviac, aby tie ojedinelé prípady sa nešly akovou generalizáciou politického protivníka snu-siviat k nevedomitej demagogii. Keď však aj k takýmto prípadom dochádzalo, snad posluži k čiastočnej omluve podnikateľov tohoto druhu, že väčšinou rozhadzovali peniaze svoje, peniaze svojich územ, alebo aspoň územ a schopnosťou svojich predchodcov získať.

Na druhej strane však treba konstatovať, že život nových vlád-cov politického a hospodárskeho života, nelia sa po stránke morality, a hygieny nicim od spôsobu života onaj, kritika podnikov a ich podnikateľov. Pri tom in námos v tomto prípade služiť sa omluve ani okolnost, že rozhadzuje vo svojho, lebo rozhadzuje majetok narodný, teda predovšetkým majetok robotníctva.

Izred rakuským voľbami v okt. 1949 videli na stenách rakuských

miest a obci agitatory plakat. Tento predstavoval luxusne auto, preciziarizute karubny cervenym dvarom. Plakat niesol tento text :

"Nakusko uradu maju vyse 6.000 uradnych aut, ktore byly opatrene na 360 milionov schillingov. Ke to by sa dalo postavit 24.000 malych bytov.

za vladu cistych zrk valte
 zuznu komunisticku a stranu levych socialistov."

Kedy Len vedel, to chudobne, dobromyslne, zavazane valicstvo, v komunistickom raji nebudne luxusnych aut pre urady a pre nove hviezdy politickoho a hospodarskeho zivota.

Ke sa to vank tym samoj aut sa objavi v mikrosvetoch rukach a to nielen preto, ze odpoveda linii strany a hlasnym zasadam, ale hlavne a predovsetym aj preto, ponevac auto sa stane nedostatnym luxusom pre kazdeho, kto na "len" logicky prijem.

Typ osobneho auta, stvoralcovskeho a stvornadadloveho, "Koda "Rudor", teda raly "ludovy voz" stoji v r. 1949 v Cal. na valnom trhu 300.000,- Kos. Kosa si ho kupit kazdy zamestnanec, ktory ma 3.000,- Kos netto platu mesacne, ked bude ualovne setrit 8,5 rokov a cely plat si bude ukladat len na auto, na nie ineho po celu dobu periasa vydavat nezude.

Te iste auto stoji uradne 120.000,- Kos a je viasane na pridelove listy, ktore sa vyavaji vylucne len uradom.

Nadhodnota teda vznikla a musi vznikat aj v planovacom systeme hospodarstva, aj ked v miere podstatne mensej, - v dalsedku uvederych a mnohych inych okolnosti - ako v hospodarstve volnom. Nadhodnota musi vznikat preto, ponevac, kedy sa zamestnanecovi vyplati caka hodnota jeho prace vo forme mzdy, bola by akakolvek investicna cimnost nezozna. Investovat mozno len z uspor podnikania, cize uspor v takejto forme predstavuju nutnu a potrebnu sucasť vyrobnych nakladov. Je pri tom dost irrelevantne, ci to nazveme nadhodnotou, alebo ziskom.

Ke pripustaju aj narodohospodari socialisticki, samozre vank konstatuju, ze v socialistickom hospodarení odpada moment vykoristovania, lebo nadhodnoty sa pouzije pre blaho celku a nie osobne zalaby jednotlivca. Tento motiv - blahovinnosť - nepodarilo sa este dost presvedcivo dokazat, ani po mnohorocnom hospodarení v ludovodemokratickych statoch, tym mensej po 30 rocnom planovacom hospodarení v NDR. Naproti tomu ale podarilo sa ucinne a velmi ocividne dokazat to, ze po niekoľkoročnej regulácii planovaneho hospodarania rapidne poklesla tvorba nadhodnot vo vsetkych vrstvach naroda a tym nutne musela klesnat aj zivotna uroveň celého obyvateľstva. Blaho celku sa usakuje v soronno uhle skutočnosti, v pragodiivnom osvetlení. Naproti tomu prave male osobne zalaby jednotlivcov boli vady a su velmi silnou vgruhou k zvysenej práci, zvysenej produkcii a tym k zvysenej tvorbe nadhodnot.

Nie inac sa maju vodi okolo tvorby nadhodnot na pr. v susedskom priehyhu. Susedalec, ktory bol svojim penom a pracoval na svojom, bol schopny pracovat od svitu, do zecadu slnka, ked to bolo potrebné. Zapriahol do prace celu rodinu nielen preto, lebo s celou svojou bytosťou lpal na obovskaj hrade, ale hlavne aj preto ponevac vedel, ze vytvori, co sa mu podari so zons vykasnut, ovocie toho pripadnu vylucne jemu a jeho rodine. Vgruhou jeho extramej pracovnej cimnosti bola snaha po znistení vacsej sily chleba pre seba a svoju rodinu. A tato snaha prinasala ovocie aj verejnosti a celku, vo forme vacsej produkcie susedalskej.

Ked sa susedalom zacala podla brat, susedalska existencia nicit vo forme boja proti kulakom a zakladat druzstva, vgruha, pracovny clan susedalskej triedy upadnul na zduziam. Mal potom vsa lca snahu produkovat pre

vlastnú potrebu. Je to prirodzené a logické, lebo to nevedel čo bude s jeho majetkom, nevedel čo bude s vyšeškami jeho práce.

Situácia sa však nezlepšila ani po "stabilizovaní" týchto prechodných pomerov, v ktorých sa pokúsila produktivita čaka pripísať na vrub nevyhnutného prechodného stáru vývoja, čo je nutno počítať s dočasnou recidívou.

Nezlepšila sa preto, pretože stabilizáciu pomerov v rámci prípadu predstavovalo utvorenie kolchozov a družstiev. Tieto hospodárske jednotky nemajú ovsom charakter súkromného vlastníctva, práca na týchto sa teda obstaráva nariadenými pracovníkmi, už či sú to bývalí majitelia pozemkov, alebo cudzi, susedskí majitelia, pracujú o 8 hodín denne, ako v každodennom odvetvi pracovnej činnosti. Táto 8 hodinová pracovná doba nahrádza teda veľké pracovné vypätie zeme okolného obyvateľstva od svitu do západu slnka. Pri čom samozrejme odhľadnut ani od konštatovania okolnosti, že je podstatný rozdiel medzi prácou nariadenou, vykonávanou na cudzom pozemku, bez bližšieho vzťahu a zaujmu a prácou na vlastnom pozemku, pre seba a svoju rodinu.

Nechceme tu napodobovať kritiku a polemizovať o tom, či je to spravodlivé, sociálne atď. či roľník pracoval viac, ako 8 hodín, kým v ostatných odvetviach sa zachovávala 8 hod. prac. doba. Je možné že si roľník vynahradi veľké pracovné vypätie v lete, zvýšenou odpočinkom v zime a pod. Keď je však nutný pracovať v každom ročnom období stále rovnako, je nutný preberať rytmus, ktorý nie je prirodzený, ktorý je naviazaný prírode čaka.

Choemo tu bez ohľadu na okolnosti, ktorý efekt spôsobujú konštatovať, že navyš hospodárski jednotky viac či menej podstatne anizmeniu zemelárskej produkcie so všetkým dôsledkami poklesu výroby v tomto doležitom sektore produkcie.

Keď nová dogmatika nevezprikáže okolnosť, že príroda má iný rytmus v lete, ako v zime, alebo úspech nevykazuje z týchto poznatkov siadne dôsledky a keď negliguje a neguje okolnosť, že soľník radšej a podstatne intenzívnejšie pracuje na svojom, ako na cudšom, tak negliguje a neguje prírodné zákony, dostáva sa do konfliktu s prirodzenou povahou človeka. Tým sa dája v dostatočnej miere vysvetliť sklanive prekvapujúce neúspechy tohoto "pokrokového" spôsobu hospodarenia.

Sú bezpochyby štáty, kde aj tento systém je úspešný a užívajú mnoho predností oproti systému predchádzajúceho. Sú to štáty, ktorých hospodárska štruktúra je tak primitívna, že aj systém družstiev a kolchozov znamená tam pokrok.

Tým sa nám zba tým vysvetľary aj prvý veľký mysliteľ Karla Marxa, ktorý predpokladal, že komunizmus musí vyplúnt najav v štáte s najvyšším stupňom industrializácie, niekoľko komunizmus má byť podľa Marxa prirodzeným dôsledkom kapitalistického spôsobu industrializácie. Týmto štátom bolo za doby Karla Marxa nemecko. Na najväčšie protivapenie všetkých marxistov, komunizmus však nevyplúnt v najvyššom štáte s vyvinutým priemyslom, ale práve naprák v štáte, ktorý predstavoval práve po stránke priemysloveho vývoja jeden z najzaostalejších štátov.

Sverba nadhodnot neopoklesla však len medzi u pracujúcej inteligencie a u roľníckeho ľudu, sklesla pravdepodobne v stejnej miere aj u robotníctva všetkých priemyselných odvetví.

Predseda vlády Antonín Kapotocký prehlásil v apr. 1949 na výstave slovovcateľov v Bratislave, že produktivita cel. priemyslu dosahuje v celostátnom merítiku len 75% produktivity mikrovej, naprák technickému pokroku a doplneniu a modernizovaní strojového parku výrobní sa veľky.

12. Opasenia proti poklesu produktivity.

lovaslivej situácii, ktora resultuje s poklesu produktivity celí vláda najrozmanitelsim zdrojmi a dispoziciami.

Takymto dispoziciami su predovšetkým :

1. plány a protiplány;
2. práca presens, v nedelu a vo sviatky;
3. propagacia splnenia 2. kv. do 23. okt. 1948;
4. propagacia splnenia 5. kv. za 4 roky;
5. darc k I. sjasu 1948;
6. socialisticka sutas;
7. propagacia zlepšovaciich návrhov atd.

K bodu cis 1. System planovneho hospodarstva bol v 1948 prevedeny "vojackym planom 1947-48". Vytocnym ukazom cel. dvojtrocnie bolo socialisticke mierovej úrovne s r. 1937 na línii výroby, vykonov, produktivity a teda aj životnej úrovne.

Plány bely zostavovane na zavodoch a kontrolovane a schvalovane celym, instancne nadriadienym aparatom. Ten isty aparat sledoval potom plnenie planov a mal sa ukol sjaohavit napravu v pripade nedostatocneho plnenia týchto.

V 2. roku dvojtrocnie sa uz zacaly ukazovat prve nevyhody systemu, ktore sa prejavovaly predovšetkým v nedostatocnej produktivite. Prvym rostriedankom vysvetlu produktivity bol system protiplanovania.

Plány bely zostavene technikmi, resp. sanelom zavodov a podnikov, za prítomnosti predstavitelov ludovych organov, najmä zavo hnych rad a odborovych organizacií. Plány bely oznacovane aj celou osadenstvom zavodov, aby toto bolo presne informovano o tom, ze ako realizovane ukoly rovnaj tesaktery zavod. Robotníctvo neobjavovalo pri tomto oznasovaní nijaku svlastnu ucast a nijako si nevindikovalo pravo na spolucast na tejto práci.

Naproti tomu protiplány mali ukazat neschopnost planovacej cimnosti technikov a dat aj v pripade plnovenia iniciativu do rúk robotníctva. Protiplány sa mali teoreticky zostavovat "so spoda", vely pochadzaj vyhradne od robotníctva a mali dokazat to, robotníctvo naplanuje na plan technikov produkciu, ktora je o 20-30 % vyssia, ako je stanovena planom. To bolo prve hladanie vinnikov pre ukazujuc sa nezuspchy.

Robotníctvo sa prirodzene nijak nesmelo k zostavovaniu týchto protiplanov "so spoda" a akby tato vec bola ponechana ich rozhodnutiu, tak prislušne planovacie instancie neboly by dostaly ani jediného protiplanu, ani jedinej odpovede na cas, na ich vyvvy o protiplanovaní. Za dohrzenia termínu boli voak samozrejme univny s odpovednym technicke vednim zavodov, nasledkom toho nastavalo nie inoho, ako to, ze technici ruseli svoje vlastne povodne plány sryait v hladaním rozsahu, o tom vypisovet protiplan so spoda a ten dokazovat svoju planovacu neschopnost.

O tom sa ovsem nesmelo principiálne nicat, ze plány boly stejne ako protiplány zostavene technikmi. Tak sme dostavali do rúk noviny, ktore prekyvovaly nadšením o tom, ako robotníctvo vialo do rúk aj planovacu cimnost a dokazalo technikom, ze nimi zostavene plány nepocitaly s pracovym elanom socialistického robotníctva. Proti planom neschopnej technickej inteligencie robotníctvo postavilo svoje protiplány.

O tom sme uz potom citovali nesaj, ze plány neboli na vuctlych zavodoch splnene a s plnením protiplanov sa vo vobecine zavodov vobec ani zecne nenasacalo. Bolo by ovsem skytocne zdramanovat, ze sa pracovny elan nejak protiplanovanie ani planovanie nemalo a zara absolutne ziadneho vplyvu. Robotníctvo

K bodu cis. 2.

Nedostatočnou produkciou a veľký počet zamedzaných zariadení vyvovala nutnosť presunúť veľké množstvo práce v ne odľahlé a vo svietly, aby výrobný plán bol dosiahnutý.

V cel. banšom priemere vykonal v r. 1947 každý robotník priamo na 20.4 pracovných dní a kumulovane 23.1 dny v uhli.

Táto situácia sa nezle odrazilá v situácii robotníckej dvojročnice, tj. v r. 1946. Tlačili sa tvoria táto.

Príčinou je predovšetkým značný počet zariadení pracovných a modelových dosahujúcich schválený až do normálnej pracovnej doby (kladno v práci). Ide tu príamo o nepriateľskú iniciatívu manažerských zariadení, nepriateľských prítomnosti, pretože je im veľmi ťažké pracovať bez odpočinku cez noc a v svietly v bani. Mohlo by preto byť vhodné zistiť súvislosť medzi nočnou a pracovnou prácou a veľkou absenciou.

K bodu cis. 3.

Práca v prostredí robotníckej dvojročnice a pre aktivitu bola, na širokej podlahe zariadení pripadajúca zariadenia dvojročnice do 20. okt. 1948.

Na tým účelom boli zvolané v októbri 1948 poškodené schôdzo na celom území republiky, kde zúčastňovali, členovia závodných rád, odborových organizácií a predstavitelia miestnych a závodných organizácií. Hovorili o otázkach možnosti zvýšenia výroby v zariadení dvojročnice do zariadenia terénu.

Každý závod sa tak musel zviazať k zvýšeniu výroby, ktorá by približne odpovedala zariadeniu plán. Keďže sa zariadenie závod nechcel na takéto schôdzo objavovať v neprimeranom smutku, väčšinou boli tieto príklady príkladmi. Každému zariadeniu bolo predložený zariadenie závod v tomto zariadení zariadení. Ani oni sa ovsem zviazali na jean faktor, to jest na robotníkov, ktorí majú tieto neoprávnené sluby realizovať.

A tak sluby zostali v väčšine ľahých slubami, lebo robotníci veľmi málo upomínajú, na ich zariadení sa chcú vysvetliť veľké ľahé slubovania, na ich konto, tak pracovali aj na svojej svojich obvyklých tempách a pracovných rytmoch, ktorý sa na tieto takéto zvýšenie pri neoprávnenom zariadení potravine.

Na schôdzkach neochýľovali ovsem ani noviny, ktorí pes-trymi farbami licili odsudzovanie a člán, ako aj na ismu atmosféru takého zariadenia. Tieto články mali zistiť ostatné zariadenia tiež k podobným neoprávneným slubom.

Zvýšena produkcia bola dosiahnutá na niektorých závodoch, kde sa hodily do výroby pracovná a line rezervy, v iných závodoch povrchové robotníctvo a administratívne zariadenie zariadenie dočasne svoje zariadenie pracovné riestia a slo totiž do bene. Zariadenie sa zariadenie pripravne a sledne práce a celá banša osadenstvo bolo hodias na táto.

Tým bolo na niektorých závodoch bezpochyby zvýšena normálna výroba, takže noviny mali zase dost zariadení na odpracovanie sa zariadenia pracovnú morálnu nášho robotníctva. Takéto neochýľovanie výroby sa ovsem veľmi problematickej hodnoty, keďže na tým musia ne zariadenie práce, ktoré sice namýšľajú priamo s produkciou, sú však pre túto neoprávnené. Ochladiť sa toho so pracovnou výťažnosťou v októbri 1948, nastala potreba na iných závodoch viditeľná rezidiva v ďalších mesiacoch, kedy sa takmer v októbri zariadenie práce nahradiť. Takže októbri veľmi dobre výsledky boli často do konca roka úplne paralisované.

významoch, kvalite atď. Uradníci súhlasia v pracovnej dochádzke do práce, v prácach, v rišení konkrétnych úloh atď.

Idé teda o cinnosť veľkej spoločnosti v podstate, ktorá by mala na nerazných predpokladoch isto veľkej množstva. Na prvých okolnosti, však tento spôsob súhlasie predstavuje hodnotu, ktorá málo o organizácii energie tela, či časovej, ktorá nie je nižšia, než vzhľadom na veľké tlaky k predovšetkým vykonaniu úloh, ktoré sa majú. V tomto problému však dôkladnejšie v ďalších kapitoloch.

Socialistická súťaž vedie na niektorých miestach bezpodmienečne k výraznej výrobe za otvoreného trhu, ktorá naj výraznejšie produktivity. Výsledkom k súťaženiu a pracovnému súhlasu jednotlivých skupín medzi sebou sú veľké pokroky a často hodnotné ceny. Vítanými súťažnými sú, na úroveň ceny motocykla, radia, fotopaparátu atď. Na veľkom trhu sa tieto výrobky tiež k dostaniu, ceny voľného trhu sú však 3-4-násobne vyššie, než v podstate. Hodnotný motocykel obdržal na pr. výtanna ohľadom na výrobu cenu 12.000.- Kčs, pri čom cena toho istého stroja na "podruží" obdržal cen 40.000.- Kčs.

Socialistická súťaž mala na Slovensku zavedená na medodolných hraniciach v Hradcovi, kde na prvý raz zavedla. Nová na republiku rozvinutí súťaž na tomto zavede bol prvýkrát, pretože zavede táto dnes celá jedna tretina tuzby valcovnej a to pre nedostatok pracovných síl ako aj pre poruchami pracovnej morálky.

Po skončení prvého kola súťaže boli vítanými skupinami rozdelené hodnotné ceny, motocykle, kufre atď. Vítanými boli skupiny s najlepším pracovným výkonom v jednotlivých skupinách zvoľu. Na koniec zavedu však veľké slávy prišlo na to, že za každých okolností musí byť niektorá skupina prva, bez ohľadu na to, či táto prvá skupina bude mať najvyšší výkon či nie. A takto výkony po prvýkrát skupiny poklesli a to na úroveň pod úroveň, na akú boli pred zavedením súťaže. Táto neochota hodnotné ceny za výkony nižšie, než ako boli bývalé pred súťažou.

Takto vývoj vecí nepomohla aj tá okolnosť, že skupiny, ktoré už vykonali najlepší výkon nemali ďalej smúť na tom aby im sa výkony tu istu cenu a na predovšetkým sú by ani nemali dostatok penazi. Následkom toho prave najlepšie skupiny, víťazovia predchádzajúcich kol sa vyrábali z ďalšej súťaže. Táto takto spôsobila aj v pracovnej morálke pri čom sa svojím spôsobom výkony nižšie.

7. Organizácia zlepšovacích návrhov.

Do boja o vyššiu výrobnosť bola konečne zaradená akcia "Zlepšovacích návrhov". Je to v podstate poradenie a realizácia záležitostí podčiťovaní všetkých upotrebitelných ústredí na zlepšenie, automatizáciu a tým na zlacnenie výroby, racionalizáciu vo firme, ako je racionalizácia a propagácia nových valcovných hospodárstvom, ovsem prispôbené socialistickým zásadám.

Podľa direktív, ktoré v tomto smere obdržali zavedy od Ústrednej rady z Bratisavy, zlepšovacích návrh máze poistiť zodpovedajúce zodpovedajúce vlastnosti a kvalitu výroby, bez rozdielu na stavovskú príslušnosť, alebo pracovné nasadenie.

K posudzovaniu podrobného zlepšovacieho návrhu boli organizované na všetkých úrovňach organizácie komisie, ktoré predstavujú z odborníkov i predstavitelov samostatnosti. Každý zlepšovateľ musí podľa obdržaných direktív najprv dojsť do jedného mesiaca od podania svojho návrhu obdržať správu o pojednaní návrhu od ošetrovacej komisie.

Pokiaľ rozsah, alebo použitelnosť podrobného návrhu presahuje obvod jedného závodu, návrh sa postreží ošetrovacej komisiou na podnikovom úro-

Sitelstvo, ktoré rozhodne o uskutočnení návrhu v ostatných prípadoch, malo-
gicky sa postup vzhľadom na súkromné podnikateľstvo a zjednotenie v roz-
sých podnikoch jedného podnikateľského odvetvia, prípadne celonárodného odvetvia
navrhujú s ktorým príslušní.

Ocenovacia komisia rozhodne o účinnosti a stanovení výšky odmeny. Toto sa vypočíta
z efektívnych uspor, ktorých sa dosiahne kolom jedného roku po prijatí zlepšovacieho
návrhu. Komisia sa odmenou navrhuje odmeniť vyjadrené odmeny.

Odmeny sú odstupňované degrety. Pre úspory uspor, vyjadrené percentom uspor.
Výška najvyššej odmeny činí 20% - čas, najvyššej 100.000.- kor. Vyplatiť však
može zavod, alebo podnik maximálne 20.000.- kor, zvyšok vyplácajú
odmenení ministerstva.

Odmeny vo výške 50.000.- kor. alebo viac sa dajú prosto, zvyšok odmeny vyplácajú
zdanením do výšky 10%.

Tieto dispozície sa zúčtujú najmä v prípade k tomu, aby návrhy, ktoré k to-
mu, aby sa zjednotenie podnikov intenzívne uskutočnilo a odmeny zlepšenia v
malom, alebo vo veľkom priemysle. Nič najmä v oblastiach, kde sa ľudia za-
mestnávajú podnikom môže mať význam, a najmä, ktoré môžu mať význam vo
výrobe, uspor, materiálu, spoločnosti výrobných zariadení.

Je treba bezpodmiatočne oznámiť každému podnikateľovi, ktorý sa zapája do
kterejkoľvek zjednotenej spoločnosti, alebo ktorúkoľvek spoločnosť, ktorá má
a schopnosť svojich, alebo cudzích zamestnancov. To najmä, volanie, ktoré
spravne chápe svoju úlohu a poslanie, a činnosť vo vlastnej spoločnosti, väčšie,
aby umožnil zlepšovanie výroby v najvyššom možnom stupni. To najmä, keď
dialku na to, či je zlepšovateľ, zamestnanec, podnikateľ, alebo podnikateľ
podniku.

Nikdy sme boli v minulosti v niektorých spoločnostiach. Preto je potrebné, alebo
podniky, kde zlepšovateľská činnosť bola s najvyššou, alebo s najvyššou a najmä,
ako sa zjednotenie tvorí spoločnosťou podnikateľov, - tak každému činnosť treba
ba ovsem, vyžadovať na odmenenie kolom.

Behom času však konštatovať, že interpersonálna politika, alebo zlepšovateľ-
skom hnutí, predstavuje súčasť spoločnosti v najvyššom možnom stupni in-
teligencia".

Technická činnosť bola v danej dobe najvyššou, alebo najvyššou, alebo najvyššou
skom hnutí, alebo najvyššou, alebo najvyššou, alebo najvyššou, alebo najvyššou,
subtitulu, alebo najvyššou, alebo najvyššou, alebo najvyššou, alebo najvyššou,
nosta, teda toto jej činnosť nemôže byť zvlášť významná. Preto sa zjednotenie
vyššie bola, alebo najvyššou, alebo najvyššou, alebo najvyššou, alebo najvyššou,
inteligencia sa na druhej strane postavila na to stanovisko, že svoju povinnosť
môže vykonávať spoločnosťou, alebo najvyššou, alebo najvyššou, alebo najvyššou.

V jednotlivých prípadoch považujú technická činnosť, alebo najvyššou, alebo najvyššou,
keho robotníka, ktorý je potrebný do sveta reflektív, alebo najvyššou, alebo najvyššou,
sevatel s triedy robotníckej.

Iným reflexom však v oblasti zlepšovateľskej činnosti je často pozorovaný jav, že
robotníckej politike najmä najvyššou, alebo najvyššou, alebo najvyššou, alebo najvyššou,
mor sa odmenou komisiou neakceptuje, odmeny vyplácajú, čo je najvyššie,
zlepšovateľský návrh zavedený v praxi. Ničto nechce mať potyčky s robotníckymi
zlepšovateľmi a preto radšej neakceptujú ich návrhy, lebo je to v "linii stran-
ny" je to argument "kladného prístupu".

Latentným, nevysloveným účelom silného podporovania zlepšovateľského hnutia je
schopnosť výroby technicky schopných robotníkov, ktoré majú kladného technického
stánka, pre vytvorenie kadru novej, spoľahlivej, alebo najvyššou, alebo najvyššou,
stánka, pre vytvorenie kadru novej, spoľahlivej, alebo najvyššou, alebo najvyššou,

ted nastal a pokracuje pretose strany na stav robotniotva je pokryty vysoznamim a spatnym nasobovanim, alebo ciastocne tym, ze vzrastal aj pocet simulantov. Ani simulacia sa neka deklarovat za nejak pravdivy a prilis samozrejmy zjav hospodarskeho zivota. Povodna simulacia je alebo vysoznamost a potreba opocinani, dalej potreba opatrenia potravni - ucasi prirodnalcho robotniotva na ustovnych a inych samostatnych pracach - alebo, ako to citovany komentar uvadza, - vzrast simulacie moze byt aj nasledkom benevolentneho usmenia nemoci.

Nech je teda prvou pricinou vzrastu simulacie ktorymkolvek z uvedanych zjavov, je to iste zjav malo ziaduci v kasom hospodarskom systemu a vna divna svetlo na system, ktory takto vzrast simulacie sa ridicuje a ucenijs.

Najsa psoruhocho je teraz uz aj uradne pripustanie okolnosti, robotniotvo je ciastocne lekzni benevolentne uznavane nemocnym aj v pripadoch, ked tomu tak nie je. Je zase je byt pripadoch spravho uz zjavu, ze inteligencie sa vytyba konfliktom s robotniotvom a ich selaniam ruznej na alebo vykovuje, ci su tieto pravovne, alebo nie. Vyalekom je vzrast abencio, pokles vyrobnosti.

Je to tiež mala utazka toho, aký vplyv na hospodarsky zivot antilacovanie a nasrasovanie inteligencie.

Za takychto okolnosti sastucom zdravotnej sluzby ostravajoch bani notva nastavila ina obron proti ruz dnam vzrastaju nemocnosti v ich reviru, ako neustale poukasovanie na tuto krytjoku situaciju.

Na porade pracovneho lekrstva v Starom mokoovi zpatovne poukasali na tento krovly stav a varovali kompetentnych ciastelov pred nasledkami tejto situacie. Pufasali najsa na to, ze podľa ich presno a svedomite vektach kartotek o zdravotnom stavu husdcho robotnika, okruhlie 30 banikov trpi na antirakozu a ciastocne silikozu. Je to cislo, ktore presahuje kasde oockovenie. Je to cislo, ktore mozsne dva dostatocnu opoved na sklanlive zahady vzrast nemocnosti, najsa v tomto reviru. Je to cislo, ktore ma indikuje aj buduci vyvoj situacie na tomto poli. Ked si totis uvedorujeme, ze ani antirakozu, tym krasaj veak silikozu napredstavuju nemoci, ktore sa zaju so dnu na druzky vylicit, ako su dokonca v prevaznej svojej vacsine vobec neliecitelne, tym sa nam ukase tragicka situacia v pravu svetle a plno rozsaha.

Ale ani sprava zastupcov slovenskych rudnych bani nebola s na porade v Starom mokoovi o nic viacaj potesujoca.

Referovali o tom, ze akovo 2 roly sa domahaju na kompetentnych yradnych miestach i najvyssich politickych forach zponat naprava v otazke krytjokho zdravotneho stavu slovenskeho rudneho banaischo robotniotva. Poukasali najsa na to, ze v slovenskych rudnych baniach a to v savodoch Zelenorukych bani nap. Ppisača Niva Ves a u Dani a Hut na farelne kovy nap. v Banskej Dyztrici je tpe, v savodoch skore 1,500 psurntickych vrtacich kladiv. z tohoto poctu setva 2 kladiv je vytarych vixvya vyplachom, ostatne kladiva pracuju na sucho.

Nakoliko prace sa prevadsaju v prevaznej vacsine v krovnych porfirvodoch, v sideritoch a silatonomych kromovych silach, suchym kladivom rozvirovny krovny orach sponbuje silikozu u velri znacneho poctu podzemneho osadnstva. Tri ton sa postupne vyraduje z prace avove najvykonnejsi lader robotnikov, lebo pri velrych vykonoch, pri velkom pocte vyvrtanych dier sa srazu je robotnik silne exponovany sluzrym hnalekom vyvolovaniu krovneho pracu.

Zastupcovia rudnych bani poukasali dalej na to, ze tento problem nie je nijak reziesitelny. V zapadnych demokraciach sa tiež potkal banaisy priemysel s tymto problemom a vhodnym opatreniami pobarilo sa v US, v Canade a aj v Jurnej Afrike pripady onemocnenia silikozou znazit na 1,5 povodneho stavu.

Zastupcovia slovenskych rudnych bani dozadovali na preto vy-

odovodnosť a aký vplyv mali samostatné smery na celkové výkony. Isto však nepreháňame, keď odhadujeme straty vzniklé nedisciplinovaným samostatovaním smien v r. 1947 na 1,250.000 t kamenného uhlia a stále množstvo uhlia kadeho."

K tejto množnamentej štatistickej sprave poznamenávajú šéf tábora, že údaje odhad strat predstavujú asi 7 % straty uhlia v r. 1947.

K tejto problematike pripodínajú štatistické komentáry, vydané k štatistickým vzťahujúcim sa na r. 1947 tieto :

" Ke samostatných smien s ňu sú najväčšej pozornosti nemocnosť, ochrnutie a neochrnutie smery. Nemocnosť prejavuje špeciálne v Ostrave jednotnamente stupajúcu tendenciu. Bohužiaľ sa tento vývoj nezastavil ani v r. 1949. Neoprávnené v prvých 5 mesiacoch 1949 nemocnosť ešte podstatnejšie stúpla a to vo všetkých revíroch. Je jasné, že táto nemocnosť je v spojitosti s nevyváženým veľkým alovaním oddelenia I a jeho správnym zdravotným stavom. Druhou stranou však musíme uviesť, že 100 % nemocnosť (v rámci dokonca 14. januára 1949) je smrteľná, že z 300 pracovných dní v roku bol každý zamestnanec nemocný priemerne 30 dní, čo je málo pre celý obdobie. Ke na nemocnosti majú podiel aj simulanti, vyplývajú tiež z ňu sú choroby hlásené, ale sa javí v sobotu a v pondelok: väčšia nemocnosť, ako v ostatných dvoch dňoch týždňa. By bolo možné uvedené dôhady postaviť na prvejšiu pozíciu, bolo by záhodno previesť presné setrenie o zdravotnom stave oddelenia a jednotnamente setrenie o druhu hlásených nemocí, o ich trvaní a rozdelení na veľké skupiny atď.

Podiel ochrnutých smien zostáva celkom konštantným, u kadeho uhlia kadeho. Potešujúce je všeobecný pokles neochrnutých smien, keďže veľké je stále ešte prilis vysoké. Ovšem pri tak veľkom podiele nemocnosti nie je isto, či sa pokles neochrnutých smien nevysvetlí benevolentným uznaním nemocí".

Je to som o sebe veľmi smutná bilancia socialistického a sociálneho hospodarenia niekoľkých kratkých rokov, ale bohužiaľ tieto komentáry neobsahujú ešte celú pravdu.

Nepochybujeme o bezpodmiatkovitej korekčnosti a serióznosti ošetrovanej štatistiky, niektoré okolnosti neboly ale o tejto problematike možno v dobe písania uvedeného komentáru zvažovať ani samotnému komentátorovi, a toby prvejšie jednotnamente a dôkladne osvetlene len na porade pracovného lekárskeho, konštantnej v Starom Smolovci, v máji 1949. Zúčastnili sa zúčastnili vedúci zavodní lekári a inžinieri s problematikou obomnami inžinieri baníckeho sektoru.

Špeciálnu pozornosť tu zasluhujú predovšetkým správy referentov zo ostravského úhelného a slovenského revíru.

Ostravský banícky zavod, ako jeden z baníckych zavodov v republiku, má mnoho všomne vybudovaných ustanoviení, medzi nimi aj evidovanie zdravotného stavu svojho zamestnanectva. Všomne a pečlivo vedene kartotky ochrobých zdedených a získaných o každom jednotlivom zamestnanovi sú v centrálne služby zdravotnej pečlivo uschovávané a doplnované na modernom kartotekovom systéme. Táto práca je vykonávaná a vedena prvotriednymi odborníkmi, ktorí vykonávajú svoju povinnosť i za ňu súhlasných ňu súhlasných parametrov v O. všomne a obetave.

Všeobecne zamestnanec hospodarenia kladlo zásto veľmi značne požiadavky aj na zdravotný stav baníckych robotníkov. Jednotnamente zamestnanec, ktoré bolo na celú dobu valky pre fyzicky ňu súhlasných zamestnanecov parabhlo však aspon čiastočne uhrádzať zdravotný stav zamestnanectva na zamestnanecov úrovni. By ošetrovanie však, - po prechodnom zlepšení zamestnanecov - situácia zamestnanecov sa začala postupne zhoršovať a tak teraz akumulovaná všeobecná útrava, teraz je ďalšie bezohľadné vykorisťovanie pracovnej sily robotníctva spojene s nedostatkovým zamestnanecov začínajú prejavovať svoje, veľmi hlboko zasahujúce následky.

Absencia následkov nemocí hrôzive stúpa, ako to konštatujú úradné štatistiky. Pri tom o hľadisku podstaty veči ľahostajne či tento vše-

slanie odbornej delegácie do týchto zemí na štúdiu tejto otázky. Okrem toho základné dohľadanie 1,500 moderných pneumatičných vrtných kladív na výplach a obstaranie potrebných obrábacích (resp. obrátok typu "hacorn" atď.) na viazanie prácu v baniach, ďalej zavedenie pravidelnej lekárskej prehliadky a kurately nemocného osadenstva.

Medzi časom boli zahajené na rudiých baniach seriove roentgenové vyšetrenia celého osadenstva niektorých ťažkov. Rentgenologické analýzy ukázali prítomnosť silikózy I-III stupňa, pot. silicotuberkulózy v 67% prípadoch, a celkového počtu zhruba 2,500 vyšetrených, - ako o tom referoval prof. Dr. William Friberg, ktorý tieto práce riadil - silikóza bola teda zistená u 27% banšského osadenstva. Vo vyšetrení sa pokračuje aj na ostatných ťažkách rudiých bani, takže toto otázkou percenta nemocných môže dosiahnuť nálezne, alebo zvýšenie v priemere celého osadenstva rudiých bani.

S tak vysokým percentom nemocných sa spočítalo, pot. kompetentne uradne miesta sa domnievali a verili, že odborníci silno akordujú skutočný stav vecí. Vyšetrenie však ukázalo nebezpečie v plnom rozsahu. Situácia sa stala považivou najmä aj preto, pretože tieto údaje sa nedajú na trvale zatajovať pred osadenstvom a už vznikli známky toho, že ani združená časť robotníctva nenastupí prácu, nakoľko lekári sa domnievali toho, aby nemocní boli bezodkladne vyňatí z pracovnej práce a odoslaní do sanatorií, pot. v ľahších prípadoch, na primárny povrchový prácu. Uradne miesta však s týmto postupom nemohli súhlasiť, nakoľko to by "silno ovplyvnilo tesbu rudi, čiže by sa neoplánil vyťažovací plán". A takto tento výsledok nebol robotníctvom osadeným a väčšou časťou zostalo pri tom stáť. Jediným výsledkom je ďalšie vyšetrenie a štatistické počítanie daného stavu.

Zastupcovia rudiých bani si však dopomohli ani v oblasti obstarania potrebných strojov. Dohodou prišli, ktorý bol orientácia kompetentnej v tejto veci zjednotiť účinnú naprávu, bežlivo vypracovať varujúce referáty odborníkov, prisľúbil svoju vecnú pomoc, ale daná hospodárska situácia stavu bola patrne silnejšia, ako dobrá voľa povorená Dr. Tolbaza.

Stroje z domácih strojární nemohli byť dodane, lebo tieto vyradily výrobu týchto v r. 1949. Do čo však došli v predchádzajúcich rokoch bolo tak podradnej kvality, že zavody sa prilis ani nedokázali dokovať týchto a trvaly skôr na obstaraní kvalitných strojov z USA, alebo Anglie. Kuvňovali vymanu potrebných 1,500 strojov v dvoch, ročných etapách, po 500 kusoch. Náklad na obstaranie týchto 500 kladív by predstavoval zhruba 250,000 /. Pri tom vysoľovne poukázali aj na to, že táto investícia sa vysoko rentuje aj zisto technicky a sociálny prínos je sa ziska okrem technického efektu. Stav deviz však nedovoľoval ani toto riešenie a to ani čiastkovu objednávku tak černej potrebných strojov.

Zodpovednosť za tento stav nie je možno pripísať v plnom rozsahu na vrub ľudovodemokratickej vláde. Korane táto situácia sa - ako spomenuté - hlavne v dobách valcových. Vláda je však plne zodpovedná za rapidné zhoršovanie tejto situácie, - ktorú zase na svoja pramene v bezodkladnom vyklaristovaní robotníctva socialistickým režimom - a predovšetkým za to, že sa v tejto veci naproch drahmannu varovaní odborníkov nerobila ani známky naprávy. Keď healon potreby plnenia plánov, pod healon socialistického pokroku podkopy sa narodne zdravie v miere, ktorá bude mať trvale následky.

Odborníkom tento vyvoj nie je ziadnym rekvapaním stejno, ako nebúde predstavovať ziadne prekvapanie ani štatisticky niekollých nasledujúcich rokov, v ktorých stupeň nemocnosti v banšskom priemysle ešte ďalej porastie.

V otázke nardného zdravia odborníci odložili svoj tradičný postoj, rezimom vyvolaly a podnili a beano podnikajú všetko, aby zabránili hazardovaniu nardným zdravím. Keď videli, že kon petarime uradne miesta nemajú, pot. nemajú mať porozumenia pre otázky zdravia banšského robotníctva, obrátili sa na Ustredný výbor komunistického strany. Členka výboru lekární r. Klara Tilmova sa energicky ujala tejto veci na "linii strany". Fakt bol bežlivo stejny, ako na uradniých miestach.

Dr. Flianova prehladala na poradě pracovného lékařstva v Banďajovských Kúpeľoch v júni 1949 sč, ako sa prejednavaly taktiež otázky zdravotného stavu nášho banňárskeho robotníctva, - sč o ino, že na Slovensku je citelny nedostatok lekárov. Máme len 2,000 lekárov, najmäto potrebných 4,000. Tento stav je však - ako pokračovala - na štatist. ste stále dostatočný k tomu, aby sme sa mohli nielen dobre postarať o ostrovnú pracujúcu triedu (rozumej manualnú), ale možno lekárska pomoc poskytnut odbornou aj inteligenciou. Situácia je bohužiaľ podstatne horšia v Poľsku, kde je tak veľký nedostatok lekárov, že lekárska pomoc sa môže poskytnúť len tej najbojnejšej vrstve národa, - len tried robotníckej, - dokončila Dr. Flianova.

S týmto jej konstatovaním divne kontrastuje stav, aký vyplýva z čísiel štatistik. O zdravotný stav najbojnejšej vrstvy národa je postarane asaj tak dôkladne, že by tento stav mal zostať trvalým, lekárska pomoc bude us voľec zbytočná, lebo príde podľa.

Záverom tejto kapitoly považujeme za vhodné konštatovať, že sme novytrhli zo štatistik a z našej skúsenosti v tomto ohľadu snád najke extrémne, ojedinelé sa vyskytujúce príjavy.

Vzali sme za základ našich úvah

Kamennoholný revír ostravský počet robotníkov v r. 1947	49,900
Zelezná baňa n.p., Štátska Ľava Ves	6,500
Baňa a hutý na fareb. kov v B. Dystrici	2,365
spolu	58,765

s cel. ovoho počtu 120,455 robotníkov v cel. banňarskom priemysle v r. 1947.

Úvahy sa tedy týkajú pravej polovice cel. banňárskeho robotníctva, pri situácii u druhej polovice nebude podstatne lojsie.

Uv. Ve ove slovenie a fluktuácia banňárskeho robotníctva.

O tejto problematike uvádzajú komentary k úradným štatistikám na rok 1947 toto :

"Je pravda a bolo us to odborníkmi mnohokrát zdoranneno, že mechanické porovnanie povrchových výkonov s "hladovými" pokriškovými výkonami a prvej republiky nie je správne. Dôvodov možno uviesť mnoho; z nich sa dá objektivne veľmi ťažko nájsť "s t a r n u t i e" kámenového stavu baníkov (viď diagram VI) a nedostatok kvalifikovaných stalých síl - v roku 1947 bolo v kamennoholných baniach zamestnané priemerne 6,300 brigádnikov a 3,150 zajatcov a trestancov, čo hlavným dôvodom nedostatčného rastu v kamennoholných baniach 3,200 brigádnikov a 400 veľkých zajatcov a trestancov. Je hlavným dôvodom nedostatčného rastu výkonov je silná fluktuácia osadenstva (viď tab. VII). Behom roka odišlo zo zamestnania v uholných baniach a pridružených závodoch 69,735, tj. 66,2 počiatčného stavu. Pri tom sme nepočítali vnútornú fluktuáciu v podnikoch (prenesovanie a preraženie). Inacny podiel na tomto hrosovom zjave máie sč so sebou inštitúcia brigád, ale i medzi stalým robotníctvom je fluktuácia nezdruvo vysoká. Med nepočítane totiz brigádnikov, odišlo behom r. 1947 z uholných baní a pridružených závodov 30,576 robotníkov.

Silná fluktuácia a vysoký priemerný vek osadenstva sú ťažkosťami, ktoré značne brzdia konsolidáciu v banňárskej výrobe. Opatrnie dostatočného počtu mladých stalých síl pre baníctvo je nutným predpokladom trvalého ostrovného banňárskeho priemyslu. Podľa na diagram vekového rozvrstvenia baníkov je v tomto ohľadu veľmi poučný a prísne vystrovaný. Ukazuje sa "starnutie" osadenstva baní postupuje prave podľa hlencára. Vypada to totiz tak, akoby v baníctve pracoval kon istý kader ľudí, ako v r. 1937. Keď bolo v r. 1937 priemer 54 baníkov vo veku 25-39 rokov, bolo ich v r. 1946 v tejto vekovej skupine us len

naslednych 34. Pri tom cini podiel banikov starších 40 rokov v r. 1946 uz skoro polovicu, čo ukazuje trvala diera v diagrame, narastala v r. 1937 v banicteve sakoro zindon dorast, čo sa nam nsti dnes, keď už nemozeme a nechceme oerpät z taburu nezamestnaných. Nemastane-li tu radikálna naprava, nase sa situacia len zhoršovat, lebo diagram ukazuje hlbokú dierku a posledných valeských rocnikov (vek okolo 30 rokov), tedy prave a rocnikov, ktoré v najbližšej budúcnosti prihadsaju v-uvaha pre fyzickú prácu najviac v uvahu."

Tolko uradny komentár k statistike za rok 1947. V tej istej problematike hovori uvod k statistike za rok 1948 dozlovne toto .

"Fluktuácia osadenstva nielen ne ustala, ale naspak bola v r. 1948 nadobudla priamo krasivych rozmarov, ako ukazuju tabulky B-VI b. Iribudlo nam sice behom r. 1948 na 6.000 brigadnikov, zato však ubudlo skoro dvojnásobne stálych sil. vlasti sarsajuci je zmeny ouhod bez vypovede a vypovedou šancu zamestnancov, čo nesvedci o veľkej pritačlivosti banickej práce. počet odchodov do pensie je sice uracny, ale pravdepodobne sa bude este stupnovat, lebo 6.5 banikov je starších 55 rokov, ako ukazuje tab. B-VI-d.

Tabulka B-VI-f a diagram B-VI-g nam taktiez ukazuju, že rozvrstvenie osadenstva podľa veku je krasne nepriznive a že sa neustale zhoršuje.

Končne tabulka B-VI-e ukazuje, že sa alovacie osadenstva zhoršuje i v inom smere, zvacuje sa totiž podiel prechodných sil, ktorý je u kamoskholných bani dosiahol skoro jednej štvrtiny celého osadenstva.

Je iste, že uvedené zmeny, tj. fluktuácia osadenstva a jeho nepriznive alovacie, čo ob veku i do kvalifikacie, sú hlavnými príčinami nepriznivého vyvoja výkonov, a j keď nie jedinými príčinami.

Nepriznive alovacie osadenstva má však aj ine dosledky a iste to bez vplyvu na množstvo opadlych zrna a na úrazovosť."

Je to osaj smutná bilancia jedného a najdoležitejších sektorov znarodnania prízyslu v S.R. čo je však podstatne smutnejšie než toto suchoparno konstatovanie a zaregistovanie existujúceho stavu, - je to že kompetentní niste zatiaľ sa nepostarali ani o nasmak nejakej mnavy. Nie sú pristupne ani týmto rukolapným a sdrucujúcim argumentom a nie sú nasledkom toho s-ty ouhoni z týchto vyvodit smutne dosledky. Nie sú ochotne previdiť vyvoj veci a sa roli sa dočítane v komentároch prekrvpujúcou správou, že situácia sa v to smere behudat ďalej zhoršila.

Pri tom tazba a výroba musí ist svojím rozpisovým tempom a v rozsahu, ktorý vyžaduje plán. Keď sa nedostihnú plánovanej tazby, hľadajú sa vinnici. Technická inteligencia je stavana pred hotové úkaly, na ktoré je ovazn sdpovedná ona. Výroba je v kalamitnejšom miere riadana a vylyvmaná lakými elementami, ale sa efekt ľudských zasahov zas ova naja zase odberníci.

A takto k politickému teroru sa postupne priksuzuje aj teror hospodarsky. Pri klesajúcej kompetencii odborníkov, naste ich sdpovednosť sa vsetkými nasledkami tchete ľudovoekonomického pojmu "sdpovednosť".

15/ Reflex hospodarskeho vyvoja na kvalitu výrobkov.

Hospodarsky vyvoj rozarschaval hlboko stopy len len únosťve výroby, výkonov a absckou, ale na silnu stranu sa postala aj kvalita výrobkov.

aj tu uvedieme lne niekoľko markantných charakteristických prípadov.

V r. 1946 zacaly sa banických zavodoch objavovat selozne roz-

siaduci a predkladany efekt.

by sme uviedli len niekoľko málo konkrétnych prípadov zrodajúcich sa len niekoľkými slovami v sklarifikácii príkladu. Plány boli najmä spracované množstvom výroby, ktoré bola určená a predložená v tonách vyrobeného materiálu.

Zavody v snahe splniť plán, špecializovali sa prirodzene len na výrobu taných, veľkých kusov, prípadne z celých vyrábajúcich družín z podstatne hrubšieho materiálu. Líšilo sa pohybovať sa vyrábali v trojnásobne silným spôsobom. Pri tom výroba menších, ale pre ťažšie potrebných druhov sbovsa su už len konštruovala, lebo táto výroba vyžadovala viacej práce, ale pre malú váhu málo zauvažila v pláne.

Keďže táto skúsenosť plán bol zameraný a výroba nebola predvídaná na výrobu, ale na počet kusov. Preto mohla následkom toho byť naše výrobné veľké počty, keď stav strojných a konštrukčných taných kusov.

Podobne ku skúsenosti aj s plánovaním v strojárskom priemysle, kde doteraz nebola prekonaná krutá situácia vyvolaná tým, že zavody s ochotou vyrobajú veľké množstvo výrobne statky, naproti tomu však úplne vtedy skrtly z výrobného programu nielen drobne, spotrebne statky, ale aj výrobky, ktoré vyžadujú precíznejšej, skôrnejšej práce, kde spotreba času výroby nie je v pomere s veľkou výrobnou časťou.

Takýto spôsob plánovania je priamym dôsledkom toho, že plány robia a realizujú pre plány samotné a nie pre život. Výroba prestala sa v štátoch s plánovaným hospodárstvom riadiť potrebou trhu, ale naspäť ťah sa na znásilniť v tom smere, aby sa prispôsobil die plánu výrobným statkom, ako konštruoval nie to čo potrebujú, ale to čo sa vyrábajú.

Plánovanie vyúsňuje však nedostatky aj iného charakteru. Tak na pr. počítajú s veľkým priemyselným rozvojom a tým s rozvojom stavebníctva plány predvídajú veľké množstvo výroby cementu. Keďže táto výroba nie je závislá na cudzích surovinách a kapacita cementárne veľké stacily na plánovaný výstup voluzonu výroby, plány výrobné boli v tomto sektore uspokojivo splnené. Pri sahažení doteraz však významne na výrobu na cele predošlé niehtily, nemohu byť v plnej miere svojej potrebu papierových sáčkov na balenie cementu. V rámci vyšetrenia prípadu bolo zistené, že papierne neplánovaly svyaznu výrobu papierových sáčkov pre balenie cementu a tak, posilnaviera cementárni neobhly vyhovel.

Konzumentii cementu boli vyviani, že im stoja preplánovane množstvo cementu k dispozícii, avšak s ťažkou a lozu továrna. Zavody sa musia sami postarať o ogvon cementu, ktorý sa im dováža k dispozícii v nebalenej forme. Mholy preto vznikajú prípadly, že cement musel byť naložený, post. naložený do otvorených vagónov, alebo otvorených nákladných aut, avšak bola prekvalifikovaná dáždom, a zavod odložal miesto objednaného cementu dokým sa us hotový produkt, na kameň stvrzily beton, ktorý sa potom dia konštruoval s vagónov, alebo nákladných aut vystrelala.

Tento a podobné prípadly ovšem nepredstavujú nijaké samostatné chyby, alebo ogly systému, su to dôsledky choroby plánovania a prevaha laického elementu aj v tomto sektore socialistického priemyslu. štandard odborného vedenia publikoval však vo všetkých úsekoch socialistického hospodárstva v stejnej miere v sŕj nasledujúca prevaha v zavedoch vedenia politického.

Ua sa da menej odložiť na pr. absolútny nedostatok potreby a armatur pre vodovody a kanalizácie. Keďže sme o tom uviedli v predchádzajúcich kapitolách, stavby príslušej sŕjli dvojnásobný plán na cca 50%. Chyby domy su však len a malej casti pouzivatelske, napríklad pre nedostatok potreby a armatur pre vodovody a kanalizácie byty nemozu byť vybavené prívodom vody.

Zavody dostávaly ovšem od výšších plánovacíh instancí část
části výtěk pro neplnění plánu. Vedení závodů se však většinou ubíralo tým-
to výtěkem poukazem na to, že neobdržely potřebné množství některých závodů,
které takticky neplnily plán, - znamená že je podobné přírody.

Tri istej takejto pokrutej výššie názorov na poverenictve pri-
eňahu v Bratislave prednosta plánov, ošl. Ing. Fischer sa brnil výtěkom so strany
závodov tým, že "Bohuláš nevieš plánovať". Toto vysvetlenie ochotne akceptova-
li prítomní závodníci, však to im nikto nemusel zdorazňovať, za to však
nebolo im toto vysvetlenie úplne pochopiteľné. Je totiž nár. niekoľko pochýbností,
že Čsl. nevytvorilo systém plánovaného hospodárstva a dokonca ani nie je prvým sta-
tom, v ktorom je tento systém aplikovaný. U štáty, kde sa tento systém us
vyše 30 rokov prevádza, je možné teda spravne predpokladať, že najpr. vzhľadom na
poli plánovania dalekosiachle sláznosti a prax. Praktiz. nie je tajomstvom, že
plánovné hospodárstvo bolo v ČSR zaviedené na popud SSSR, podľa tamojšieho vzoru
a podľa prírodných direktív tamojších odborníkov a čia vedenia ošl. odborníkov v
SSSR školách, ktorí pricestovali so sebou z SSSR bezpochyby veľký sláznosti,
ktore im mohli byť na tomto poli vobec čone k dispozícii. Ničo sláznosti uplat-
ňajú dom. taktik bezpochyby podľa svojho najlepšieho vedenia a svedomia, lebo
su to osvedčení státníckí pracovníci. Lebo sa bo to snáď nalo znanosť, že ani
v SSSR nevedia plánovať po vyše 30 sláznosti.

Plánovanie, stojne, ako aj znarodnenie nabezpochyby svoje
vážke klady a nedostatky národné hospodárstvo sa dá ťažko ťažko predstaviť bez plá-
novania a znarodnenia kľúčového prieňahu - v rozsáhlých meštrách a svedom sa
prírodného odborného ve ania.

Med znarodnením ošl. banákeho prieňahu, j čvrtlive banáke
podniky a male závodov sa nachádzali v rukách roznych sláznosti a jednotlivcov.
Tak najpr. terajšie Jeleznicárna base n. . . s terajšim sídlom podnikového riaditel-
stva v priaskej Novej Val vznikly znarodnením a fúziou 11 spoločností menších a
vážších. U všetkých týchto spoločnosti panovaly ovšem najrozmanejšie pomery po
stránke technickej i administratívnej, odpovedajúce separátnemu vývoju každej
spoločnosti. Spoločnosti sa pri tom vzájomne izolovali, odborníci nemali možnosť
nahliadnuť do pomerov ani súradnej spoločnosti a takto pokrok a prípadne uspe-
chy dosiahnute a jednej, nemohly byť aplikovane s kvalifikovaných závodov u druhej
spoločnosti. Každá spoločnosť mala svoje špeciálne rozchody káladnic, voltaz,
typy banálych vozíkov, rozne stroje, nástroje atď.

Uz samotná normalizácia týchto pomerov a u latnosť najlep-
ších pracovných metód na všetkých závodoch a pracovných miestach slubuje značne
výhody a úspary, ktore z takejto racionalizácie musia nutne rezultovať. Mno-
gá non pre podnikov kládnych výške kov takejto racionalizácie je ovšem, aby to
prevádzali odborníci, prosti niekoľkoletých politických nátlaku, rozhodujúci jedi-
ne a výlučne s hľadiskom odbornosti a rentability. Lebo keď tomu tak nie je tak
dvojsečná sbrava znarodnenia môže mať efekt praxe opacny, bez aký by sa ošl pra-
vom očakávat.

V hospodárskych systémoch, ktore su založene a ktore bazíru-
ju na bezohľadnej eliminácii a zastarásovaní odborníkov, klady znarodnenia, stej-
ne ako aj klady plánovania sa nemajú sledovať s výhody vystupia silno do popre-
dia v plnej svojej miere. Niet sídnej záruky toho, že to čo sa zavádza všetkých
závodoch znarodneného prieňahu, že je to skutočne najúčinné a najhospodár-
nejšie. Jedinou zárukou toho je odbornosť vedúcich činiteľov a ich bezvýhradná
súcha a vála zlepšovať a racionalizovať, využívať klady znarodnenia. Se-
vážke Ten prípad nie je bohuláš v ľudových demokraciách všeobecne dany.

Ľudovodemokraticke systémy nedávajú možnosť inejho vývoja,
nez akého sme prave svedkami. Ni vočasne poznanie chyb nemôže tento trend vývo-
jový podstatne ovplyvniť, niekoľko významných, deklasovaných a zastarásaných odbor-
níkov je ťažko možno prinútiť k tomu, aby sa vratili domov, spá-
sa sa za nosčotne príkoria poklekovali a aký vykonávali svoje činnosť spôsobom, ktorý
im skôr alebo pozdejšie vynesie vyhodnenie na dalsiu, alebo pracovný tábor.

falsie nebezpečie - a to nebezpečie vážneho rozsahu - skrýva v sebe pre satelitné štáty rytmizáciu regionálneho plánovania.

Podľa toho ČSR sa má vybudovať na silný priemyselný štát, pri čom sa svoju zemdelckú výrobu obmedzí na minimum, teda hlboko pod úroveň, ktorá by stacila zásobovanie štátu s vlastných zdrojov. Podľa stejného regionálneho plánu úloha zemdelckého štátu bola priradená Jugoslávii, a pri čom Jugoslávia prikašoval regionálny plán bezvýznamnú úlohu v priemysle a zakázal vystavbu väčších priemyselných objektov.

Rytmizácia regionálneho plánovania nie je nová - zaberalo sa sa s ňou v nashom priestore aj nemecké národné hospodárstvo pod titulom "Veľko-priemyselného hospodárstva", - a je v podstate s Hladiská národného hospodárstva agrárna a zdrava. Takisto plánovanie predpokladá však organické začlenenie štátu, - ktorý je súčasťou regionálneho plánovania - do veľkého bloku tých štátov, na podklade dobrovoľnej štatoprávej štruktúry. Je prirodzené, že keď som o štatopráve bude raz slutočnosťou, bezpodmienečne sa pristápi v tomto veľkom, dobrovoľnom celku slobodných štátov a národov takisto bezpodmienečne k regionálnemu plánovaniu.

Takýto plán zabezpečí obyvateľom budúcej, jednotnej štatoprávy, ako občanom toho istého štátneho, politického a hospodárskeho celku priemyselné výrobky zo zdrojov a tovární, ktoré sú schopné vyrábať patričné výrobky najľahšie a najlacnejšie a súčasne zabezpečí zásobovanie članky so zemdelckými podnikmi krajín, ktoré majú pre zemdelckú produkciu najpriaznivejšie prírodné predpoklady a podmienky. Takisto racionalizáciu výroby vo veľkom priestorovom merítku bude bezpodmienečne vyžadovať aj postupný vzrast obyvateľstva.

Niečo úplne iného je však regionálne plánovanie v satelitných štátoch. Tu sa nejedná o nijaké organické, tým menej dobrovoľné spojenie satelitných štátov s ČSR. Je to spojenie ad hoc, ktoré má výlučne politický charakter a ktoré bolo násilným prevratom, proti vôli prevážnej väčšiny vynútené a je proti vôli prevážnej väčšiny udržiavané. Práve regionálne plánovanie v tejto situácii má slúžiť k tomu, aby takouto labilnou spojitou bol postupne daný stály charakter.

Keď totiž Čal. by sa rozhodlo gle regionálne plány realizovať, vzdalo by sa úplne svojej autonómie na poli same zásobovania svojho obyvateľstva potravinami a tým by bolo vykáne na milosť a nemilosť štátu od ktorého bude po stránke zásobovania závisieť.

To isto platí viac varca o prípade Jugoslávie, ktorá mala zastaviť svoju priemyselnú výrobu a trvalo trnúť nad tým, či má byť v budúci s-ti životne nutne prispôsobené štátu predeleno, alebo nie. Pri čom prípad Jugoslávie je ešte krasantnejší, nakoľko táto disponuje prvotriednymi surovinovými zásobami pre seriálnu priemyselnú výrobu. Možno že práve táto okolnosť jej tiež pomohla, hroziace nebezpečie však poznat a zavčas sa vymaniť zo smrtelného objatia.

Veľkopriemyselné plánovanie sa hodi pred hospodárske priestor, medzi ktorými panuje atmosféra bezpodmienečnej dovery, domnievame sa však, že sa už menej hodi pre štáty, ktorých delia od seba prekážky z ostnateho drátu a mineve polia.

Z uvedených uvah je teda patrne, že plánovanie "ľudovodemokratického rasenia" skrýva v sebe prerozhné uskalia pre Čal. a to aj v prípade, keď plánovanie riadili sami sami gaidni národohospodári a plány realizovali sami na slovo vzati, slobodní odborníci a podnikatelia.

Tam však boluzial nie je tak. Plánovanie v štátoch s "plánovaným hospodárstvom" vykonávajú ad hoc menovaní úradníci štátnych plánovacích orgánov. Nýtame sa sčarilo, či sa najde uvasujúci clovek, ktorý by uvasil, se štátny úradník s pevngm plíton - a to este hodne nízkym - dohase riadiť a pláno-

vat národné hospodárstvo levišie a odbornéjšie, ako podnikateľ, ktorý stojí celý svoj život v prúde hospodárskeho života, ako samostatný, so všetkými následkami svojho jediného rozhodnutia hospodár? Rozhodujeme sa, že táto otázka sa musí jednohlasne zodpovedať záporne.

činnosti, ktorých sa máčovalo s plánovaním v antiliterálnych stránkach, jednotlivočne úmyslní a dôslední, so vďaka tým, ktoré stali, tým istými úmyslní prevzali plánovacia funkcia podnikateľa, vznikajú vďaka investíciam veľkého rozsahu, ktoré nikdy nemohli vzniknúť v systéme slobodného hospodárstva.

tému prichádza otázka, že v slobodnom hospodárstve vedú finančné dôsledky veľkej investície smerom podnikateľom, - a práve táto okolnosť určuje počet a rozsah veľkých investícií - následky takejto investície obmedzia sa na samoty, opätne vedúci podnik. Inicial so v systémoch plánovacieho hospodárstva straty plánovaním veľkých investícií spôsobené sa prenáajú na štát.

Keďže štáty sa zúčastňujú plánovacie a postupne znižujú svoje najväčšie danové subjekty a vysoko aktívne podniky s obdivuhodnou rýchlosťou prešli na podniky ťažko strátové, nie je možné očakávať od slobodného podnikania, že tieto danové bremená poradia v stejnú mieru, ako tomu bolo za "reakcionárskeho" hospodárskeho poradia. Následkom toho činnosť jediných danových subjektov v ľudovodemokratickom národnom hospodárstve je pracujúci človek, ktorý financuje komunistický hospodársky úsilie svojou životnou úsilím.

táto situácia boluzila nie je príliš paralyzovaná ani obmedzená výdobyvateľmi pri komunistických paradiach. Treba si uvedomiť, že všetko to, čo sa takéto poči bolo v minulosti dokazane, bolo ďaleko pretransformované tým, čo sme videli v rane I. mája, bolo na výrobu pravej revolúcie a konečne v dobe III. mája. V dobe V. mája bolo nariadenie od štátu, že podniky boli tu jednoducho obmedzené od striech až po dno, tak, že len pre veľké do dno a danov boli s úmyslným bodnením vyhodnené také otvory. Bodnenia boli potom pokryté krytými propagandou heslami v este kráľovských farbách podľa východného vísu. Červene a žlté a zelené výšle so striech po dno, bola to naprava dreva, papiera a textilii, ktoré následovali pravej, odobne ucel, aby tieto významné články boli stálejšími obyvateľstvu apon v tejto podobe a forme občas s dielmi ukazová.

Keďže dekoračii nechýbali ovsem občas obrasy vedúcich činiteľov politického a hospodárskeho života v nadväznosti veľkosti. Obrasy prešli ešte ďalej na odovodnených miestach zakryli značnú časť priestoru miest a mohli mať apon 15-20 m. Každá budova vyzdoboval iný národný podnik, je teda pochopiteľné, že ani jeden nesťat v tejto slachetnej situácii pozadu. A ako pohľadky sa zvyšuje takto uľahčile situácie pasivity týchto podnikov a ako pohľadky sa ďalej znižuje v doleďni veľkosti a nákladných priprav ich produktivita to v danom okamihu nie je to najdôležitejšie. Najdôležitejšie je momentálny príkaz doby späť obmedzením, hľadujúcim občanom apon týmto spôsobom vytvárala ilúzia mohutnosti, monumentalnosti - svojej vlastnej biely.

Nechýbali v dekoračiiach, a tým menej v spoivodoch veľkých fotografií ujamníkov a zlosovateľov jednotlivých podnikov. Tu to ako modly, nový fetiš ľudovodemokratickeho života, od ktorého sa čakala záračné obrátenie pomerov, keďže sa toľko iných teórií a predpokladov trpko skláňalo.

Tieto a podobné aranzma však sotva vsaly do počtu psychologického záloženie priamého osl. občana. Jeho vísu nevyhovujú tieto orientálne parady a to tým menej vtedy, keď to ide na jeho konto. Triasvy a uvasujúci osl. občan totiž si je dobre vedomí toho, že táto nevkusná zábava len ďalej zvyšuje jeho danové bremeno a preto efekt týchto parád je skôr opačný, než predpokladaný.

16./ Reflex destrukcie narodneho hospodarstva na financy stav statu.

Rozklad narodneho hospodarstva v dosledku licerych okolnosti je ovsem v zaciatkovej stadii. Je tazko predpovedat stupeň tohoto rozkladu v dalsom vyvoji. Je vsak odovodnena obava, ze tento rozklad bude rapidne pokracovat a nadobudne povazlivy rozsah.

Takyto trend naznacuje aj financy stav statu. Dia statistik Narodnej Banky, rezerva zlata a deviz obnivala v dobe prevzatia moci komunistickym rezhimom v SR, tj. vo febr. 1948. zhruba 2 miliardy kor.

Tato zasoba pokrivala behom jedneho roku na polovicu a dia mienky odzomnikov, ktore neboli zat koncom r. 1949 prakticky ziadnej mas by hodnotnych deviz.

stav obeziva javi mierne inflacny vyvoj. V obehu bolo v r. 1948 bankoviek v priemernej hodnote 60 miliard kor, v r. 1949 je v obehu priemerne 65 miliard kor.

stav bankovych poziciiek behom r. 1949 podobnejsie vzrastol.

rezný stav obeziva sa vsak vyjadril kontraste nezaspvetelych, nakolko okrem vykazovaného obeziva v bankovickach, vkladneho na kucitje, je v obehu znacsnejšie zasoba statovick 100.- a 1,000.- korunovych, ako aj drobne peniaze, ktore - nakolko takto nepatria do kategorie bankoviek - nie su v uradnych statistickach vykazovane. Ich rozmnosenie je preto mozne bez viditelneho vzrastu stavu vykazovaného obeziva, tj. bankoviek.

Jednou z vaznych pricin potreby rozmnosenia obeziva je povliva okolnost, ze cca 10 miliard obeziva sa nachadza v sudroznych rukach a je 1/4 taketo ochate hospodarstvu kolobehu. Do drastickych opatreniach na upravu meny v r. 1945-46, kdy vs tky bankove banka byly vizazne a z tychto vkladnych vkladov do dias uvolzene len nepatne percento, - dovera vkladatelov v penazne ustavy bol do takej miery otravena, ze uspory sa ukladaju od r. 1946 vacsinou domu a nachadzaju sa u penaznych ustavov. Prve povoljove roky sledy veli znacne možnosti ilegalnych zarobkov, a jichich svoje penazne vacsinou v ciernom obchodovani. znacne zarobky z tychto obchodov pruzuce sa nekladly do bank jednak z obav pred odhaleni transakcii, jednak z nedovery k bankam.

V tych sargch rokoch sa aj zemedsky stav financne silne zotvil, nakolko znacny nedostatok potraviny videl a vedie stale k tomu, ze cenovy index zemedskej vyroby je velmi vysoký. ni ocilnici vsak nachadzaju peniaze v bankach, ale do nievaju sa, ze tieto su vo vacsaj istote dera.

Tento stav financne videl k tomu, ze cels dvo tretiny "obeziva" prestaly byt obezivan a su thezaurizovane u suzranikov. a tam bola pokana spravna na nioriadnom zasadnuti v poslancskej snemovne v jan. 1949. Posne pred tyto zasadnuti byly na celnu uzemi statu prevedene drastickie opatrenia proti ciernemu obchodovaniu a rozsiahlymi rozsahmi a prohladkami bytov a prevadzovani. a vysledkom tejto akcie bol na otaznom mi oznacnom zasadnuti predietny filia, ktory odhalil stav v plnou rozsahu.

Boly sfilirovane, objavené tajne sklady hnojucich potraviny, a rozkladu sa nachadzajucich ~~penaz~~ niekoľko tisic penaz obrzi atd. atd. v dobe kod tak o potraviny, ako aj o obrz a textilie bola a je trvale velka nuda. Boly dalej predietane zabery na odhaleni pramo celnych skladov penazi, kde 1,000.- kor bankovity byly uskladnane v lebnach atd.

Je to okraj kryticly stav, kad vlada dikrojuje svojom narodnom hospodarstvu system, ktory vedie k takyto a podobnym javom.

Po tejto akcii boli este na tom sase miseriacimi zasadniti parlamentu odhlasovane dispozicie a potieranie tohoto stavu.

Predovastyma bola zavedena institucia "sedeho trhu", kde vsetky druhy tovaru sa objavily v obchodoch za legalisovane cierne ceny. Misky s tymto, teraz legalnymi ciernymi obchodov plynucc, lany odcerpat spon ciastocne thesaurizovaniho miliard nos od cukrovnikov.

Bol teda znarodneny aj cierny obchod. Nemorejym nasledkom toho bolo, ze "sedy tovar" mohli odcerpat len unarazene obchody, ktore sa vegetujuce sifirane obchody pridel sedeho zbozia neodbitnaly.

Tak sa zacaly objavovat v obchodoch tovary, o ktorych sa obyvatelstvu uz roly ani nezakulo, - ovsem sa ceny, ktore su pre široke vrstvy obyvatelstva absolutne neostpane.

Tak na pr. niekoľko cien : 1 kg cukru 250.- Nos, 1 kg ryze 250.-, 1 kg cukrovnikov 150-160.-, 1 kg kaviaru 500.-, 1 kg kokladovych bombonov 450.-, (tabulova koklada sa neobjavila ani na sedom trhu), liehoviny okolo 300.- za flasu, cukozocnske ocgaly 2200.- / 2400.- za 0.7 lit. sje 300.- za kg atd. kava 500.-, caj 1,200.- Nos za kg atd.

Kvalitne panoske lamy na suty 9-10,000.- Nos, obuv pracovna 300.-, obuv vyhadiskova 1,200-1,400, lybnarstva za 2,000.- Nos.

Motorovial Jaw 250 cm 42,000.-, osob. auta Trojovka inor 2-valec, 2takt 300,000.-, Simca Tudor, 4-valec 425,000.-, fiat 6-valec s kocki-motorom 725,000.- Nos.

Priemany mesacny zarobok robotnika, alebo uradnika stacil teda, - keby bol mlapoval vsetko na "sedom trhu" - na pr. na 10 kg, cukru, alebo 10 kg ryze, alebo trebars na 2 flase liehovin polia ublaby. Do iste, ze pridelny uradne byly za ceny politatne nizsie, tieto však navystacuju, nasledkom toho su vsetky obyvatelstva ciastocne odhlasane na tento znarodneny cierny trh.

Avsetko to zavazala polrokove cal. narodne hospodarstvo pod bez-prikladne cynickymi hecalari, ako "vojrocnice ubeluje", "Pracujuci lud za moznost pozivat prve ovocia uspeane splnanej dvo,rocnice" atd. atd.

Med sedymi potravinarskymi obchodmi je stoji obyvatelstvo aj 8-9 mesiac po zavedeni sedeho trhu vo frontach, lebo trebars za ceny nepriznane vysoké, ale predsa sa dostava k dluho postaranim potravinam a kady ci toho po-praje spon na uhasnu.

Nazreti tomu v ostatnych obchodoch so sedym tovarom bol obrat pomerne velki slaby, as na lacnejšie druhy textiliu, hlavne pre domacke obyvatelstvo.

Nasledkom toho ocakavany uspech a vysledok sa nedostvil v oca-vanej miere. Nasledko toho ceny niekterych druhov zbozia byly znizene o 5-10 . V tomto druhu "skrutiniu" stalo na pr. auto Simca Tudor 300,000.- Nos. Toto znizenie cien neprodajnych tovarov na ovsem odceravalo na prizeraného propape-ného halasu, ktore nestacilo vychvalovat uspechy cal. hospodarstva, ktore unos-maju tak neviciane znizenie cien potravim. Ceny potravim znizone neboly, v tejto akcii.

Druhou, široko zalozenou akciou na odcerpanie hotovosti od su-kranikov je zavedenie nuteneho sporencia. Tato akcia bola rozvi-nuta pod titulom, ze naplanovane veľkoryse a veľkolepe, priemyselne a socialne investicie sa nemozu financovat pre nedostatok likvidnych obziv, nakoľko tieto nie su ukladane v zemnych ustavoch a su takto odnate hospodarskemu zivotu.

Nasledkom ktorei pracujuci bol priruteny k dobrovolnému spore-

live strázonky. Jediné členom slovenského geologického ústavu v Bratislave bolo umožnené v jedinom prípade, v rámci úkazu kooperácie, si vyčleniť nazary a ruskyhú kolektív.

Keď vstúpili do červenéj budy a prístrojov a nasnameri ruskej skupiny v telerakovoch, prístroje obsluhujú "bariana" a veľkým kvapom úrvia vstúpili sa nazary a sa masila zakrytí aj apacaty. Jediny pohľad nasich od-burnikov stacil však k tomu, aby konstatovali, že miesto očakávaných hypermoderných prístrojov, skopluu pracuje s primitívnym elektroobkacem, na akých sa u nas pred 10-15 rokmi na strochých stáloch demonstrovávaly pokusy ionizácie atmosféry, alebo nabyvacie a vybiľacie elektroakce u sbonitovu, alebo silnenou tyčinkou.

Do týchto skusenostoch sa vobec obavali zmienit o tom, že naly, bezvýznamny slovenský geologický ústav v Bratislave disponuje a pracuje na poli radioaktivity s prístrojom Geiger-Muller. Analosti na občernej linii cu naly, ak nalyv sa nabytovoľy podľa praxidi nasich geologov, približne na stejne úrovni, ako ich ruské kolektívy. Naproti tomu namapodobitelna bola ich skromnosť a nehumornosť. pokochovali sa s najjednoduchým ubytovaním a stravou, kde predtým nalyli nalychých narokov.

18. Iluzia nezarostnanosti.

V cel. Niet nezostnaných.

Podľa toho čo j pilionov ľudí je zapojeno do pracovného procesu. Právaverde statisticky vytrnuji, že produktivita amerického zarostnanca je štvrtá 5-násobná, naproti produktivite nalyv oeuropareho zarostnanca. Šna te-že sa vreten objektivní a skorí, keď sa naly, že produktivita východoeuropského zarostnanca naproti produktivite zarostnanca amerického stojí v pomere 1:6. Zna-že prepodklad je tým, nalyv viac reálny, pravove podľa slov. ministí, predachu int. kypotického, produktivita cel. zarostnanca poklesla po II. svetovej vojne o 25 %.

Keď tak nalyv, že sa v eticky zarostnanec produkuje sa tu istu istu istu istu - a pravipodobne pri tak- nalyv fyzickej nalyv - 6-násobne tolko, ako zarostnanec ľudovodem. usakoslovenska, tak prichádzame k tomu závadu:

predpola naly, že v U stojí v pracovnom procese zhruba 60 mil. ľudí. Keby tieto zarostnanca mali produktivitu cel. zarostnanca, potrebovali by vyrobe čnrasno množstva statkov 6-krát tolko pracovného času, ako dnes, pot. 6-krát tolko pracovných sil, čiže tu istu istu istu by vytrnivalo namiesto 60, 360 mil. zarostnanecov. Ipad slovadí v U by nalyv priamo fantastický nedo-ťat k pracovných sil.

vico vura, keby cel. zarostnanec mal produktivitu ame-rickeho zarostnanca, to by nalyv k vyrobe statkov v množstve a hodnote čnras produkovanz, by sa potrebovalo 6-krát nalyv pracovného času, pot. 6-krát nalyv zarostnanecov. To znasna, že nalyv čnras 3 milionov pracujúcich tu istu istu istu by vytrnivalo 180.000 zarostnanecov a zbytok tj. 4,160.000 ľudí by bolo bez zarostnanca.

Iluzia nezostnanosti je teda len praxidna, falocnym pro-pagacnym healom komunistov.

Veľký rozvoj industrializácie U bol zahajeny ani pred 40 rokmi. Prakticky stejna čnras naly k dispozicii U k rozvinutiu svojej pri-ryznej kapacity od oitovrovej revolúcie 1817, od kedy v Rusku uz nalyv na čnras rozvoje "občianske predsudky", "reakcionarske predpoklady kapitalizmu" atd. atd. Rusko sa teda nalyv vojne, nilyv nalyv podľa vlastných hospodárnych koncepcii nalyv rozvijet. Naproti tomu Amerika "zatanzovaly" vstúpily v Rusku odstranene predsudky, sa vstúpily nalyv nalyv nalyv nalyv, ktoré tak učinu uradia hospodársky rozvoj.

Iri tom vstúpily U k dispozicii vico počet obyva-

